

توزیع: عمومی
۲۴ اکتبر ۲۰۰۵

اجلاس شصتم
دستور کار مورد ۴۶ و ۱۲۰

قطعهنامه مصوب مجمع عمومی*
[بدون ارجاع به کمیته ای اصلی (A/60/L.1)]

۶۰/۱- پیامد اجلاس جهانی سران ۲۰۰۵

مجمع عمومی
پیامد اجلاس جهانی سران ۲۰۰۵ را به شرح زیر به تصویب می رساند:

پیامد اجلاس جهانی سران ۲۰۰۵

(۱) ارزشها و اصول :

۱- ما سران دولتها و حکومتها از ۱۴ تا ۱۶ سپتامبر ۲۰۰۵ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک گرد هم آمده ایم.

۲- ما بار دیگر بر پیمان خود به ملل متحد و تعهد خود به اهداف و اصول منشور ملل متحد و حقوق بین الملل، که پایه های ضروری جهان امن تر ، سعادت مند و عادلانه هستند تأکید می نمایم و بار دیگر عزم خود را برای تقویت احترام کامل به آنها اعلام می نمایم.

* با سپاس از جناب آقای مهدی علی آبادی که ترجمه این سند را در اختیار مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد در تهران قرار دادند.

۳- ما باردیگر بر بیانیه هزاره سازمان ملل^۱، که در آغاز قرن بیست و یکم تصویب نمودیم تأکید می نماییم. ما نقش کنفرانسها و نشستهای اصلی اقتصادی، اجتماعی و زمینه های مربوطه سازمان ملل همچون نشست هزاره سران، در بسیج نمودن جامعه بین المللی در سطوح محلی- ملی - منطقه ای و جهانی و پیشبرد فعالیت سازمان ملل را ارزشمند می دانیم.

۴- ما بار دیگر تأکید می نماییم که ارزشهای بنیادین مشترک ما همچون آزادی، برابری، همبستگی، تساهل، احترام به حقوق همه بشر، احترام به طبیعت و مسئولیت مشترک، برای روابط بین الملل بسیار اساسی هستند.

۵- ما مصمم هستیم تا براساس اهداف و اصول منشور ملل متحد عدالت و صلح نهایی را در سراسر جهان برقرار سازیم. ما بار دیگر خود را متعهد می نماییم تا از تمامی تلاشها برای پشتیبانی از برابری حاکمیت تمامی دولتها، احترام به تمامیت سرزمینی و استقلال سیاسی آنها، حمایت نماییم، و از تهدید یا استفاده از زور تحت هیچ شرایطی مغایر با اهداف و اصول ملل متحد در روابط بین المللی مان خودداری نماییم. از حل و فصل اختلافات با ابزارهای مسالمت آمیز و مطابق با اصول عدالت و حقوق بین الملل، حق تعیین سرنوشت برای مردمی که تحت سلطه استعماری و اشغال خارجی قرار دارند، عدم مداخله در امور داخلی کشورها، احترام به حقوق بشر و آزادیهای اساسی، احترام به حقوق برابر همه بدون تبعیض از نظر نژاد، جنس، زبان یا مذهب، همکاری بین المللی در حل مسائل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، بین المللی یا سرشت بشردوستانه و اجرای تعهدات پذیرفته شده براساس منشور با حسن نیت، حمایت می کنیم.

۶- ما بر اهمیت حیاتی نظام کارآمد چندجانبه، براساس حقوق بین الملل برای رسیدگی بهتر به چالشها و تهدیدهای چندوجهی و به هم پیوسته متوجه جهان ما تأکید می نماییم و برای نیل به پیشرفت در عرصه های صلح و امنیت، توسعه و حقوق بشر، نقشی اساسی در ملل متحد دارند، و خود را متعهد به ارتقاء و تقویت کارآمدی سازمان از طریق اجرای تصمیمات و قطعنامه های آن می دانیم.

۷- ما بر این عقیده ایم که امروزه بیش از هر زمان دیگری در گذشته، ما در دنیای جهانی و به هم وابسته ای زندگی می کنیم. هیچ کشوری نمی تواند در همه جوانب به تنهایی به حیات خود ادامه دهد. ما اذعان می نماییم که امنیت دسته جمعی بستگی به همکاری موثر بر علیه تهدیدهای بین المللی، براساس حقوق بین الملل دارد.

۸- ما تصدیق می نماییم که تحولات و وضعیت کنونی ایجاب می نماید که ما هرچه سریعتر اجماعی را بر روی تهدیدها و چالشهای عمده حاصل نماییم. ما خودمان را متعهد به تبدیل آن اجماع به یک اقدام هماهنگ، همچون رسیدگی به ریشه های منتهی به آن تهدیدها و چالشها با عزم و اراده، می دانیم.

۹- ما اذعان می نماییم که صلح و امنیت، توسعه و حقوق بشر، پایه های نظام بین الملل و بنیانهای امنیت دسته جمعی و سعادت می باشند. ما تصدیق می نماییم که توسعه، صلح و امنیت و حقوق بشر به هم پیوسته می باشند و به طور دو جانبه مقوم یکدیگر هستند.

---

¹ See resolution ۵۵/۲

۱۰- ما باردیگر تأکید می نماییم که توسعه خود هدف اصلی می باشد و توسعه پایدار در جنبه های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی، عنصر اصلی چارچوب گسترده فعالیت های سازمان ملل را تشکیل می دهد.

۱۱- ما اذعان می نماییم که حکومت خوب و حاکمیت قانون در سطوح ملی و بین المللی برای رشد پایدار اقتصادی، توسعه پایدار، و ریشه کنی فقر و گرسنگی بسیار اساسی است.

۱۲- ما بار دیگر تأکید می نماییم که برابری جنسیتی و ارتقاء و حفظ بهره مندی کامل از تمامی حقوق بشر و آزادی های اساسی برای همه برای پیشبرد توسعه و صلح و امنیت بسیار اساسی هستند. ما متعهد به ایجاد یک جهان مناسب برای نسل های آینده که بهترین منافع کودکان را در برداشته باشد، می باشیم.

۱۳- ما بار دیگر بر جهانشمولی، تقسیم ناپذیری، و به هم پیوستگی تمامی حقوق بشر تأکید می نماییم.

۱۴- با اذعان به تنوع در جهان، ما تصدیق می نماییم که تمامی فرهنگ ها و تمدن ها در ارتقای نوع بشر سهیم هستند. ما به اهمیت احترام و تفاهم برای تنوع مذهبی و فرهنگی در جهان اذعان داریم. برای ارتقای صلح و امنیت بین المللی ما خود را متعهد به پیشبرد رفاه بشری، آزادی و پیشرفت در همه جا و نیز تشویق تساهل، احترام، گفتگو و همکاری میان فرهنگ ها، تمدن ها و مردمان مختلف می دانیم.

۱۵- ما تعهد می نماییم که مناسبت، موثر بودن، کارایی، مسئولیت و اعتبار نظام ملل متحد را ارتقاء بخشیم. این مسئولیت و منفعت مشترک ما است.

۱۶- از اینرو ما برآنیم تا جهانی امن تر، سعادت مند و دموکراتیک ایجاد نماییم و اقداماتی هماهنگ برای تداوم یافتن راه هایی برای اجرای نتیجه نشست هزاره سران و دیگر نشست ها و کنفرانس های عمده ملل متحد اتخاذ نماییم به نحوی که راه حل های چندجانبه برای مسائل چهار حوزه زیر فراهم نماییم:

- توسعه
- صلح و امنیت دسته جمعی
- حقوق بشر و حاکمیت قانون
- تقویت سازمان ملل متحد

۲) توسعه :

۱۷- ما بار دیگر قویاً عزم خود را برای تضمین فهم به موقع و کامل اهداف توسعه توافق شده در نشست ها و کنفرانس های عمده سازمان ملل شامل اهداف توافق شده در نشست هزاره که در « اهداف توسعه هزاره » تشریح شده اند و به پیشبرد تلاشها برای ریشه کنی فقر کمک کرده اند، اعلام می نماییم.

۱۸- ما به نقش حیاتی ایفا شده توسط کنفرانسها و نشست های سازمان ملل در عرصه های اقتصادی- اجتماعی و زمینه های مربوطه در شکل دهی یک دیدگاه گسترده از توسعه و تعریف اهداف مشترکاً توافق شده، که در بهبود زندگی بشر در نقاط مختلف جهان سهیم بوده اند، تأکید می نماییم.

۱۹- ما بار دیگر بر تعهدمان برای ریشه کنی فقر و ارتقای رشد پایدار اقتصادی، توسعه پایدار و سعادت جهانی برای همه تأکید می‌نماییم. ما با کاهش فقر در بعضی کشورها طی سالهای اخیر تشویق شده ایم و مصمم هستیم تا این روند را تقویت و گسترش دهیم تا مردم سراسر جهان از آن بهره‌مند شوند. با این وجود ما همچنان نسبت به پیشرفت کند و نامتوازن ریشه کنی فقر و عملی شدن دیگر اهداف توسعه در بعضی مناطق نگران هستیم. ما خودمان را نسبت به ارتقای توسعه بخشهای تولیدی در کشورهای در حال توسعه متعهد می‌دانیم تا آنها را قادر نماید که به طور موثری در روند جهانی شدن مشارکت نمایند و از آن بهره‌مند گردند. ما بر ضرورت اقدام فوری در همه جنبه‌ها شامل راهبردهای بلند پروازانه ملی و تلاشهای مورد حمایت فزاینده بین‌المللی، تأکید می‌نماییم.

مشارکت جهانی برای توسعه :

۲۰- ما بار دیگر بر تعهدمان به مشارکت جهانی برای توسعه، ترسیم شده در بیانیه هزاره اجماع مانتری^۱ و برنامه اجرای ژوهانسبورگ^۲ تأکید می‌نماییم.

۲۱- ما علاوه بر آن بر تعهدمان برای اعلام سیاستها، حکومت خوب در تمامی سطوح و بسیج نمودن منابع داخلی، جذب جریانهای خارجی، تقویت تجارت بین‌الملل به عنوان موتور محرکه توسعه و افزایش همکاری مالی و فنی بین‌المللی برای توسعه، تأمین مالی پایدار قرضه و کاهش بدهی خارجی، و ارتقای سیستمهای پولی، مالی و تجاری بین‌المللی، تأکید می‌نماییم.

۲۲- ما بار دیگر تأکید می‌کنیم که هر کشور باید برای توسعه خود مسئولیت اصلی را بر عهده داشته باشد و اینکه نمی‌توان بر نقش سیاستها و راهبردهای توسعه ملی برای نیل به توسعه پایدار بیش از حد تأکید نمود. ما همچنین تصدیق می‌نماییم که تلاشهای ملی باید توسط اقدامات و سیاستها و برنامه‌های حمایتی جهان با هدف گسترش فرصتهای توسعه کشورهای در حال توسعه، در عین حال که شرایط ملی را در نظر می‌گیرند و احترام به مالکیت راهبردها و حاکمیت ملی را تضمین می‌نمایند، تکمیل شوند. برای رسیدن به این هدف ما تصمیم داریم :

(الف) تا سال ۲۰۰۶ راهبردهای جامع توسعه ملی را برای رسیدن به اهداف به طور بین‌المللی توافق شده توسعه، همچون اهداف توسعه هزاره، تصویب و اجرا نماییم.

(ب) دارایی‌های عمومی را به طور موثری برای رسیدن و حفظ ثبات اقتصاد کلان و رشد بلند مدت مدیریت نماییم و استفاده از بودجه‌های عمومی را شفاف و کارآمد کنیم و تضمین نماییم که کمکهای توسعه برای ایجاد ظرفیت‌های ملی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

(ج) از تلاشهای کشورهای در حال توسعه برای تصویب و اجرای راهبردها و سیاستهای ملی توسعه از طریق کمکهای توسعه افزایش یافته، تقویت تجارت بین‌الملل به عنوان موتور محرکه توسعه، انتقال تکنولوژی براساس سازوکارهای به طور دو جانبه توافق شده، جریانهای سرمایه‌گذاری افزایش یافته و بخشش گسترده‌تر و عمیق‌تر بدهی‌ها حمایت نماییم و از کشورهای در حال توسعه با فراهم نمودن

Monterrey Consensus of the International conference on Financing for Development (Report of the International Conference on Financing for Development, Monterrey, Mexico, March (United Nations Publication, sales No. E. . II. A.) Chap. I, resolution , annex.

Plan of Implementation of the World Summit on Sustainable Development (Report of the World Summit on Sustainable Development, Johannesburg, South Africa, August September (United Nations Publication, sales No. E. . II. A.L. and corrigendum), chap I, resolution , annex).

افزایش قابل توجه کمک و کمک به موقع به آنها برای نیل به اهداف توافق شده بین المللی توسعه، همچون اهداف توسعه هزاره حمایت کنیم.

د) که وابستگی متقابل اقتصادهای ملی را در دنیای در حال جهانی شدن و ظهور رژیمهای برپایه قانون برای روابط اقتصادی بین المللی بدین مفهوم است که فضا برای سیاست ملی اقتصادی، که دورنمای سیاستهای داخلی بخصوص در عرصه های تجارت، سرمایه گذاری، و توسعه صنعتی است، اکنون اغلب با اصول بین المللی، تعهدات و ملاحظات جهانی بازار ترسیم شده است، این بر عهده هر دولت است که میان مزایای پذیرش قواعد بین المللی و تعهدات و موانع ایجاد شده توسط از دست دادن فضای سیاست ملی، انتخاب نماید. برای تمامی کشورهای بویژه برای کشورهای در حال توسعه با در نظر داشت اهداف توسعه، ایجاد یک توازن مناسب میان فضای خط مشی ملی و اصول و اهداف بین المللی مهم است.

ه) مشارکت سازمانهای غیردولتی، جامعه مدنی، بخش خصوصی و دیگر سهامداران عرصه تلاشهای توسعه ملی را تقویت نماییم و مشارکت جهانی برای توسعه را ارتقاء دهیم.

و) مشارکت سازمانهای غیردولتی، جامعه مدنی، بخش خصوصی و دیگر سهامداران عرصه تلاشهای توسعه ملی را تقویت نماییم و مشارکت جهانی برای توسعه را ارتقاء دهیم.

ز) تضمین نماییم که بودجه ها و برنامه های سازمان ملل و سازمانهای تخصصی، از تلاشهای کشورهای در حال توسعه از طریق ارزیابی کشور مشترک حمایت می کنند و فرآیند چارچوب کمک توسعه سازمان ملل، حمایت از آنها را برای ظرفیت سازی پشتیبانی می کند.

ح) از منابع طبیعی مان به عنوان زیربنای پشتیبان توسعه حفاظت نماییم.

تأمین بودجه برای توسعه :

۲۳- ما بار دیگر بر اجماع مونتری تأکید می نماییم و تصدیق می نماییم که بسیج نمودن منابع مالی برای توسعه و استفاده موثر از آن منابع در کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال تحول، برای مشارکت جهانی توسعه در حمایت از نیل به اهداف توسعه بین المللی توافق شده شامل اهداف توسعه هزاره اساسی است. در این رابطه :

الف) ما با تعهدات اخیر برای افزایش قابل ملاحظه در کمک رسمی توسعه و برآورد سازمان همکاری اقتصادی و توسعه مبنی بر اینکه کمک رسمی توسعه به تمامی کشورهای در حال توسعه تا سال ۲۰۱۰ سالانه ۵۰ میلیارد دلار ایالات متحده افزایش خواهد یافت، تشویق شدیم، در عین حال تصدیق می نماییم که افزایش قابل ملاحظه در چنین کمکی برای دستیابی به اهداف بین المللی توافق شده، شامل اهداف توسعه هزاره ملی در چارچوب زمانی خاص خودش، لازم است.

ب) ما از منابع افزایش یافته ای که به عنوان نتیجه ایجاد جدول زمانبندی توسط بسیاری از کشورهای توسعه یافته برای رسیدن به هدف ۰/۷ درصد تولید ناخالص ملی برای کمک رسمی توسعه تا سال ۲۰۱۵ و رسیدن به حداقل ۰/۵ درصد تولید ناخالص ملی برای کمک رسمی توسعه تا سال ۲۰۱۰ و همچنین متعاقب « برنامه اقدام بروکسل برای کشورهای با کمترین حد توسعه برای دهه ۲۰۱۰ - ۲۰۰۱»^۱ ۰/۱۵ درصد تا ۰/۲۰ درصد برای کشورهای با کمترین توسعه تا سال ۲۰۱۰، استقبال می کنیم و از آن کشورهای توسعه یافته می خواهیم که تلاشهای هماهنگی را در این رابطه مطابق با تعهداتشان انجام دهند.

ج) علاوه بر آن ما از تلاشها و ابتکارهای اخیر برای ارتقای کیفیت کمک و افزایش تاثیر آن، شامل « بیانیه پاریس برای کارایی کمک» و تصمیم برای اتخاذ اقدام هماهنگ موثر و به موقع در اجلای تمامی

تعهدات پذیرفته شده برای کارآیی کمک، با نظارت روشن و محدودیت زمانی، همچون از طریق منوط کردن کمک بیشتر به راهبردهای کشورهای، ایجاد ظرفیت های نهادی، کاهش هزینه های فعالیت و حذف موانع بروکراتیک، ایجاد پیشرفت در بازکردن کمک، ارتقای ظرفیت جذب و مدیریت مالی کشورهای دریافت کننده و تقویت تمرکز بر نتایج توسعه، استقبال می کنیم.

د) ما ارزش منابع ابتکاری مالی در حال توسعه، را تصدیق می کنیم، فراهم شدن آن منابع بار بیش از حدی را برای کشورهای در حال توسعه ندارد. در این رابطه ما تلاشهای بین المللی، مشارکت و مذاکرات، همچون اقدام علیه گرسنگی و فقر، با هدف مشخص نمودن منابع مالی نو و اضافی برای توسعه، شامی منابع عمومی، خصوصی، داخلی یا خارجی برای افزایش و تکمیل منابع سنتی بودجه را یادآوری می کنیم. بعضی کشورها امکان مالی بین المللی را به کار خواهند گرفت. بعضی کشورها امکان مالی بین المللی را برای مصون سازی راه اندازی کرده اند. بعضی کشورها در آینده نزدیک، با تسهیل اختیارات ملی شان، مشارکت در زمینه بلیط هواپیما برای کمک به بودجه پروژه های توسعه، بخصوص در بخش بهداشت، به طور مستقیم یا از طریق تأمین مالی امکان مالی بین المللی را اجرا خواهند کرد. دیگر کشورها در حال بررسی چگونگی و گستره مشارکتشان در این ابتکارها هستند. ه) ما بر نقش حیاتی که بخش خصوصی می تواند در ایجاد سرمایه گذارهای جدید، به کارگیری و تأمین مالی برای توسعه دارد اذعان داریم.

و) ما مصمم به پاسخ دهی به نیازهای توسعه ای کشورهای در حال توسعه با درآمد پایین، با کار در اجتماعات ذیصلاح چندجانبه و بین المللی جهت کمک به آنها برای تأمین ملزومات مالی، فنی و تکنولوژیکی هستیم.

ز) ما مصمم به تداوم حمایت از تلاشهای توسعه ای کشورهای در حال توسعه با درآمد متوسط با کار در اجتماعات ذیصلاح چندجانبه و بین المللی و همچنین از طریق سازوکارهای دوجانبه، بر روی اقداماتی جهت کمک به آنها برای تأمین ملزومات مالی، فنی و تکنولوژی آنها هستیم.

ح) ما مصمم به عملیاتی نمودن صندوق همبستگی جهانی^۱ ایجاد شده توسط مجمع عمومی هستیم و از آن دسته از کشورهایی که در موقعیت چنین اقدامی هستند می خواهیم تا در این صندوق به طور داوطلبانه سهم شوند.

ط) ما لزوم دستیابی به خدمات مالی مخصوصاً برای فقرا، همچون از طریق اعتبارات و بودجه های کوچک را تصدیق می نمایم.

بسیج منابع داخلی :

۲۴- در پیگیری مشترک ما برای رشد، ریشه کنی فقر و توسعه پایدار، چالش جدی تضمین شرایط ضروری داخلی برای بسیج سرمایه های داخلی و خصوصی و چه عمومی، حفظ سطوح مناسب سرمایه گذاری تولیدی، افزایش ظرفیت انسانی، کاهش فرار سرمایه، مهار انتقال غیرقانونی سرمایه ها و ارتقای همکاری بین المللی برای ایجاد یک فضای توانمند داخلی، می باشد. ما متعهد می شویم تا از تلاشهای کشورهای در حال توسعه برای ایجاد یک فضای توانمند داخلی برای بسیج منابع داخلی حمایت کنیم. برای رسیدن به این هدف ما مصمم هستیم :

الف) به در پیش گیری حکومت خوب و خط مشی های کلان اقتصادی منطقی در تمامی سطوح و حمایت از کشورهای در حال توسعه در تلاشهایشان برای اجرای سیاستها و سرمایه گذارها جهت پیشبرد رشد پایدار اقتصادی، تقویت شرکتهای کوچک و متوسط، تقویت تولید اشتغال و به کار انداختن بخش خصوصی.

ب) تأکید دوباره بر اینکه حکومت خوب برای توسعه پایدار اساسی است، تأکید بر اینکه سیاستهای منطقی اقتصادی نهادهای منسجم دموکراتیک پاسخگو به نیازهای مردم و زیرساخت بهبود یافته، پایه‌هایی برای رشد پایدار اقتصادی، ریشه‌کنی فقر و ایجاد اشتغال می‌باشند، و تأکید بر اینکه آزادی، صلح و امنیت، ثبات داخلی، احترام به حقوق بشر، شامل حق توسعه، حاکمیت قانون، برابری جنسیتی و برنامه‌های مبتنی بر بازار و یک تعهد فراگیر به عدالت و انجمن‌های دموکراتیک نیز بسیار اساسی و به طور دوجانبه مقوم یکدیگر هستند.

ج) تبدیل مبارزه، فساد به یک اولویت در تمامی سطوح و ما از تمامی اقدامات اتخاذ شده در این رابطه در سطوح ملی و بین‌المللی، همچون اتخاذ سیاستهایی که بر پاسخگویی، مدیریت شفاف بخش دولتی و مسئولیت شرکتی و پاسخگویی، شامل بازگرداندن دارایی‌های منتقل شده از طریق فساد، براساس کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل^۱، استقبال می‌کنیم. ما از تمامی کشورهای که اقدام نکرده‌اند می‌خواهیم تا این کنوانسیون را امضاء، تصویب و اجرا نمایند.

د) به هدایت تواناییها و منابع بخش خصوصی به سوی تقویت بخش خصوصی در کشورهای در حال توسعه از طریق فعالیتهای عرصه‌های دولتی، دولتی / خصوصی و خصوصی برای ایجاد شرایط مناسب مشارکت و نوآوری که در تسریع رشد اقتصادی و ریشه‌کنی فقر و گرسنگی سهم هستند.

ه) به حمایت از تلاشها در جهت کاهش فرار سرمایه و اقدامات برای مهار انتقال غیرقانونی سرمایه.

سرمایه گذاری :

۲۰- ما مصمم به تشویق سرمایه‌گذاری مستقیم بیشتر، شامل سرمایه‌گذاری خارجی، در کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال انتقال برای حمایت از فعالیتهای توسعه‌ای آنها و افزایش منافعی که آنها می‌توانند از این سرمایه‌گذارها بدست آورند، هستیم. در این ارتباط :

الف) ما به حمایت از تلاشهای کشورهای در حال توسعه و کشورهای دارای اقتصاد در حال تحول برای ایجاد یک فضای داخلی مولد جهت جذب سرمایه‌گذاری از طریق دستیابی به فضای سرمایه‌گذاری شفاف، با ثبات و قابل پیش‌بینی با ضمانت اجرای مناسب قرارداد و احترام به حق مالکیت و حاکمیت قانون و در پیش‌گیری خط‌مشی مناسب و چهارچوب‌های قانونی که شکل‌گیری تجارت را تشویق می‌کنند، ادامه می‌دهیم.

ب) ما سیاستهایی را برای تضمین سرمایه‌گذاری مناسب به شیوه‌ای پایدار در بهداشت، آب سالم، تأسیسات بهداشتی، مسکن، آموزش، تهیه کالاهای عمومی و شبکه‌های امنیت اجتماعی برای حفاظت از بخشهای آسیب‌پذیر و محروم جامعه، اتخاذ می‌کنیم.

ج) ما از دولتهای ملی که در پی گسترش پروژه‌های زیرساختی و ایجاد سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هستند می‌خواهیم تا راهبردهایی را با مشارکت بخشهای دولتی و خصوصی و در صورت لزوم کمکهای بین‌المللی اتخاذ نمایند.

د) ما از نهادهای مالی و بانکی بین‌المللی می‌خواهیم تا ارتقای شفافیت مکانیسم‌های درجه‌بندی ریسک را بررسی نمایند. ارزیابی‌های مستقل ریسک، انجام شده توسط بخش خصوصی باید استفاده از پارامترهای شفاف، دقیق و هدفمند، که می‌توانند با اطلاعات و تحلیل‌های با کیفیت بالا تسهیل شوند را در بالاترین سطح انجام دهند.

ه) ما بر ضرورت کفایت و تداوم جریانهای مالی خصوصی به سوی کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال تحول تأکید می‌کنیم. تقویت اقدامات در کشورهای مبدأ و مقصد برای بهبود شفافیت و اطلاعات درباره جریانهای مالی به سوی کشورهای در حال توسعه بویژه کشورهای آفریقا، کشورهای با کمترین حد توسعه، کشورهای در حال توسعه جزایر کوچک و کشورهای در حال توسعه

محصور در خشکی، بسیار مهم است. اقداماتی که تأثیر بی ثباتی گسترده جریانهای کوتاه مدت سرمایه را کاهش می دهند بسیار مهم هستند و باید مورد توجه قرار گیرند.

بدهی :

۲۶- ما بر اهمیت بالای حل و فصل به موقع، موثر، جامع و پایدار مسائل وام کشورهای در حال توسعه تأکید می کنیم، چرا که تأمین مالی از طریق وام و کمک می تواند منبع مهمی برای سرمایه توسعه باشد. برای این هدف :

(الف) ما از پیشنهادهای اخیر گروه هشت برای بخشیدن ۱۰۰ درصد بدهی باقی مانده کشورهای مستحق به شدت بدهکار به صندوق بین المللی پول، مجمع بین المللی توسعه، و صندوق توسعه آفریقا و فراهم نمودن منابع اضافی برای تضمین عدم کاهش ظرفیت نهادهای مالی بین المللی استقبال می کنیم.

(ب) ما تأکید می نمایم که قابلیت تداوم وام برای شالوده گذاری رشد، اساسی است و بر اهمیت امکان تداوم وام برای تلاشهای رسیدن به اهداف ملی توسعه، شامل اهداف توسعه هزاره تأکید می نمایم. بر نقش کلیدی که بخش وام می تواند در آزادسازی منابعی که می تواند به سوی فعالیتهای هماهنگ با ریشه کنی فقر، رشد پایدار اقتصادی و توسعه پایدار ایفا نماید، تأکید می کنیم.

(ج) ما علاوه بر آن بر لزوم بررسی اقدامها و ابتکارهای بیشتر با هدف تضمین پایداری وامهای بلند مدت از طریق بودجه های هدایی، بخشش ۱۰۰ درصد بدهی های چندجانبه و دو جانبه کشورهای فقیر به شدت بدهکار، و در صورت لزوم، و مورد به مورد، بررسی بخش قابل ملاحظه بدهی یا بازنگری در بدهی کشورهای در حال توسعه با درآمد پایین و درآمد متوسط دارای بار بدهی ناپایدار که در چارچوب « ابتکار کشورهای فقیر به شدت بدهکار»^۱ قرار ندادند، همچنین جستجوی سازوکارهایی برای رسیدگی به مشکلات بدهی این دسته از کشورها تأکید می نمایم. چنین سازوکارهایی می توانند در صورت مقتضی شامل وام در قبال توسعه پایدار، یا سازوکارهای مبادله قرضه وام دهندگان چندگانه باشند. این ابتکارها می توانند تلاشهای بخش صندوق بین المللی پول و بانک جهانی برای گسترش چارچوب پایدار وام برای کشورهای با درآمد پایین را در بر گیرد. این هدف باید به شیوه ای حاصل شود که منابع رسمی کمک برای توسعه را کاهش ندهد در عین حال هماهنگی مالی نهادهای مالی بین المللی را حفظ نماید.

تجارت :

۲۷- یک نظام جهانی، قانون مدار، باز، غیرتبعیض آمیز و معقول چندجانبه تجاری، همچنین آزادسازی معنی دار تجاری، می تواند به طور قابل ملاحظه ای توسعه در سراسر جهان را تحرک بخشد و همه کشورها در تمامی سطوح توسعه را بهره مند سازد. در این رابطه ما بار دیگر بر تعهد خود به آزادسازی تجاری و تضمین اینکه تجارت نقش کامل خود را در ارتقای رشد اقتصادی، اشتغال و توسعه برای همه ایفا نماید، تأکید می کنیم.

۲۸- ما به تلاشهای طراحی شده برای تضمین اینکه کشورهای در حال توسعه، بخصوص کشورهای با کمترین توسعه یافتگی، به طور کامل در نظام تجاری جهان برای تامین نیازهای توسعه اقتصادی خود مشارکت نمایند متعهدیم و بار دیگر بر تعهد خود برای دستیابی بهبود یافته و قابل پیش بینی کشورهای در حال توسعه به بازار جهت صادرات تأکید می ورزیم.

۲۹- ما براساس برنامه اقدام بروکسل^۱ برای نیل به هدف دسترسی معاف از عوارض گمرکی و خارج از سهمیه تولیدات تمامی کشورهای با کمترین حد توسعه یافتگی به بازارهای کشورهای توسعه یافته و همچنین کشورهای در حال توسعه ای که شرایط چنین اقدامی را دارند، تلاش خواهیم کرد از تلاشهای آنها برای غلبه بر موانع صادرات حمایت کنیم.

۳۰- ما به حمایت و تشویق افزایش کمک برای ایجاد ظرفیتهای تولیدی و تجاری کشورهای در حال توسعه و برداشتن گامهای بیشتر در این رابطه متعهد هستیم. در عین حال از حمایتهای قابل توجهی که در حال حاضر ارائه می شود استقبال می نماییم.

۳۱- ما برای تسریع و تسهیل پیوستن کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار به سازمان تجارت جهانی، مطابق با معیارهای آن، با تصدیق بر اهمیت همگرایی جهانی در نظام تجارت جهانی قانون محور، تلاش خواهیم کرد.

۳۲- ما به سرعت به سوی اجرای ابعاد توسعه ای برنامه کار دوحه^۲ تلاش خواهیم کرد.

محصولات :

۳۳- ما بر ضرورت رسیدگی به تاثیر قیمتهای پایین و بی ثبات محصولات و حمایت از کشورهای وابسته به محصول برای تجدید ساختار، متنوع سازی و تقویت رقابت پذیری بخشهای محصول شان تاکید می نماییم.

ابتکارهای با تاثیر سریع :

۳۴- با توجه به لزوم تسریع پیشرفت بلادرنگ در کشورهایی که چشم انداز روند کنونی، دستیابی به اهداف توسعه ای بین المللی پذیرفته شده برای آنها را بعید می نماید، ما مصمم بر این هستیم که فوراً به تعریف و اجرای ابتکارهای کشورها با حمایت مناسب بین المللی هماهنگ با راهبردهای ملی بلند مدت توسعه بپردازیم، که نوید بخش بهبود سریع و پایدار در زندگی مردم باشد و امید به دستیابی به اهداف توسعه را تجدید نماید. در این رابطه ما اقداماتی همچون شبکه های مهار مالاریا، شامل توزیع رایگان و موثر معالجات ضد مالاریا، توسعه برنامه های غذای مدارس محلی، هرچا که ممکن است استفاده از غذاهای تولید شده در منزل، و حذف مخارج استفاده از مدارس ابتدایی و در صورت لزوم خدمات بهداشتی را اتخاذ خواهیم کرد.

مسائل سیستمیک و موارد مربوط به تصمیم سازی اقتصادی جهانی :

۳۵- ما بار دیگر بر تعهد به گسترش و تقویت مشارکت کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال تحول در تصمیم سازی و هنجارسازی اقتصادی بین المللی تأکید می ورزیم و برای این هدف بر اهمیت تلاشهای مداوم در اصلاح معماری مالی بین المللی تأکید می کنیم. با یادآوری اینکه ارتقای صدا و مشارکت کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذار در نهادهای برتون وودز همچنان یک نگرانی مداوم است.

۳۶- ما تعهدمان برای مدیریت، مساوات و شفافیت در نظامهای مالی، پولی و تجاری بین المللی را بار دیگر تکرار می نماییم. ما همچنین پایبند به نظامهای باز، برابر، مطابق قانون، قابل پیش بینی و غیر تبعیض آمیز چند جانبه تجاری و مالی هستیم.

۳۷- ما همچنین بر تعهدمان برای زمینه یابی کردن بخشهای مالی داخلی که مشارکت حیاتی در تلاشهای توسعه ای ملی دارند، به عنوان بخش مهم معماری مالی بین المللی که حامی توسعه است، تاکید می کنیم.

۳۸- ما علاوه بر آن بر لزوم ایفای یک نقش بنیادین توسط سازمان ملل در ارتقای همکاری بین المللی برای توسعه و هماهنگی، یکپارچگی و اجرای اهداف و اقدامات توسعه ای توافق شده توسط جامعه بین المللی تاکید می نماییم، ما مصمم به تقویت هماهنگی در نظام ملل متحد در همکاری نزدیک با تمامی دیگر نهادهای چندجانبه مالی، تجاری و توسعه ای با هدف حمایت از رشد پایدار اقتصادی، ریشه کنی فقر و توسعه پایدار هستیم.

۳۹- حاکمیت خوب در سطح بین المللی برای رسیدن به توسعه پایدار بسیار اساسی است. برای تضمین یک فضای پویا و توانمند ساز اقتصادی بین المللی، ارتقای حاکمیت مندی اقتصادی جهانی از طریق پرداختن به الگوهای بین المللی مالی، تجاری، فناوری و سرمایه گذاری که بر چشم اندازهای توسعه کشورهای در حال توسعه تاثیر گذار می باشند بسیار مهم است. برای این تاثیر، جامعه بین المللی باید تمامی اقدامات لازم و مناسب را همچون تضمین حمایت از اصلاح ساختاری و اقتصاد کلان، یک راه حل جامع برای مشکل بدهیهای خارجی و افزایش دسترسی کشورهای در حال توسعه به بازار، اتخاذ نماید.

همکاری جنوب- جنوب :

۴۰- ما دستاوردها و قابلیت عظیم همکاری جنوب - جنوب را تصدیق می نماییم و این گونه همکاریها را که کامل کننده همکاری شمال - جنوب هستند به عنوان عامل موثر در توسعه و به عنوان ابزاری برای مبادله بهترین اقدامات و فراهم نمودن همکاری فنی ارتقاء یافته، تشویق می نماییم. در این زمینه، ما تصمیم اخیر رهبران جنوب مصوب در دومین نشست سران جنوب و ذکر شده در بیانیه دوحه^۱ و برنامه اقدام دوحه^۲ برای تشدید تلاشهایشان در همکاری جنوب - جنوب همچون از طریق ایجاد مشارکت استراتژیک جدید آسیا - آفریقا^۳ و دیگر مکانیسم های همکاری منطقه ای، را یادآوری می نماییم و جامعه بین المللی شامل نهادهای مالی بین المللی را تشویق می کنیم تا از تلاشهای کشورهای در حال توسعه همچون از طریق همکاری سه جانبه، حمایت به عمل آورند. ما همچنین ضمن قدردانی، شروع سومین دور گفتگوها درباره نظام جهانی ترجیحات تجاری در میان کشورهای در حال توسعه به عنوان ابزاری مهم برای برانگیختن همکاری جنوب - جنوب را یادآوری می نماییم.

۴۱- ما از کار کمیته هیات بلند پایه همکاری جنوب - جنوب سازمان ملل استقبال می کنیم و از کشورها دعوت می نماییم تا حمایت از واحد ویژه برای همکاری جنوب-جنوب در چارچوب برنامه توسعه

Doha Declaration, A/ / , annex I.

Doha Plan of Action, Ibid, annex II.

New Asian- African Strategic Partnership.

ملل متحد، با هدف پاسخگویی موثر به نیازهای توسعه ای کشورهای در حال توسعه را مورد بررسی قرار دهند.

۴۲- ما از مشارکت قابل توجه سازوکارهایی همچون صندوق سازمان کشورهای صادر کننده نفت مطرح شده توسط گروه کشورهای در حال توسعه، همچنین مشارکت بالقوه صندوق کمک توسعه و بشردوستانه جنوب^۱ برای توسعه فعالیتهای کشورهای در حال توسعه، استقبال می کنیم.

آموزش و پرورش :

۴۳- ما بر نقش اساسی آموزش و پرورش رسمی و غیر رسمی در دستیابی به ریشه کنی فقر و دیگر اهداف توسعه ای ترسیم شده در بیانیه هزاره، بویژه آموزش و پرورش پایه برای ریشه کنی بی سوادی، و تلاش برای گسترش آموزش متوسطه و عالی همچنین آموزش های فنی و حرفه ای، بویژه برای دختران و زنان، ایجاد منابع انسانی و ظرفیتهای زیرساختی و ارتقای کسانی که در فقر زندگی می کنند تأکید می کنیم. در این زمینه، ما بار دیگر چارچوب داکار برای اقدام، مصوب اجلاس جهانی آموزش در سال ۲۰۰۰^۲ را تأیید می نماییم و اهمیت استراتژی سازمان آموزش، علمی و فرهنگی سازمان ملل (یونسکو) در ریشه کنی فقر، بویژه فقر مفرط، در حمایت از برنامه های آموزش برای همه، به عنوان ابزاری برای نیل به هدف توسعه هزاره، آموزش جهانشمول ابتدایی تا سال ۲۰۱۵ را تصدیق می کنیم.

۴۴- ما بار دیگر بر تعهدمان در حمایت از تلاش کشورهای در حال توسعه برای تضمین اینکه تمامی کودکان به آموزش ابتدایی دسترسی داشته و آن را به طور رایگان و اجباری با کیفیت خوب تمام می نمایند، تلاش برای برچیدن نابرابری و عدم توازن جنسیتی و تمدید تلاشها برای ارتقای آموزشی دختران، تأکید می نماییم. ما همچنین خود را به تداوم حمایت از تلاشهای کشورهای در حال توسعه در اجرای ابتکار آموزش برای همه، در حمایت از برنامه های آموزش ملی کشورها، متعهد می دانیم.

۴۵- ما خود را به ارتقای آموزشی برای صلح و توسعه انسانی متعهد می دانیم.

توسعه روستایی و کشاورزی :

۴۶- ما بار دیگر تأکید می نماییم که امنیت غذایی و توسعه روستایی و کشاورزی باید به اندازه کافی و خیلی سریع در متن توسعه ملی و استراتژیهای واکنشی مورد ملاحظه قرار گیرد. در این حوزه ما سهم جوامع محلی و بومی را تا حد شایسته ای افزایش خواهیم داد. ما متقاعد شده ایم که ریشه کنی فقر، گرسنگی و سوء تغذیه، بخصوص آنها که بر کودکان تاثیر گذار است، یک عنصر قاطع در دستیابی به اهداف توسعه هزاره می باشد. توسعه روستایی و کشاورزی باید یک بخش جدایی ناپذیر از سیاستهای توسعه ملی و بین المللی محسوب گردد. ما برای دستیابی به امنیت غذای، افزایش سرمایه گذاری تولیدی در توسعه روستایی و کشاورزی را لازم می دانیم. ما خود را به افزایش حمایت از توسعه کشاورزی و ظرفیت سازی تجاری در بخش کشاورزی در کشورهای در حال توسعه، متعهد می دانیم. پروژه های افزایش محصول، بخصوص پروژه های بازار - محور، و آماده ساختن آنها تحت دومین حساب صندوق مشترک برای محصولات، باید مورد حمایت قرار گیرد.

South Fund for Development and Humanitarian Assistance.

See United Nation Educational, Scientific and Cultural Organization, final report of the World Education Forum, Dakar, Senegal, April (Paris,).

اشتغال :

۴۷- ما قویاً از جهانی شدن مساوات گرایانه حمایت کرده و بر دستیابی به اهداف اشتغال کامل و تولیدی و کار آبرومندانه برای همه از جمله زنان و افراد جوان و همچنین هدف اصلی سیاستهای ملی و بین المللی و استراتژیهای توسعه ملی ما از جمله استراتژیهای کاهش فقر، به عنوان بخشی از تلاشهای ما در دستیابی به اهداف توسعه هزاره، مصمم هستیم. این اقدامات باید حذف بدترین اشکال کار کودکان، چنانچه در کنوانسیون شماره ۱۸۲ سازمان بین المللی کار تعریف شده است، و کار اجباری را در برگیرد. ما همچنین احترام کامل به حقوق و اصول بنیادی شاغلین را مورد حمایت قرار داده و تضمین می کنیم.

توسعه پایدار: مدیریت و مراقبت از محیط زیست مشترک ما.

۴۸- ما بار دیگر بر تعهداتمان در زمینه دستیابی به اهداف توسعه پایدار از جمله از طریق اجرای دستور العمل شماره ۲۱^۱ و برنامه اجرایی ژوهانسبورگ، تاکید می نمایم. ما خود را برای رسیدن به این هدف به انجام اقدامات قاطع در همه سطوح و افزایش همکاریهای بین المللی، مطابق اصول ریو^۲، متعهد می دانیم. این تلاشها همگرایی میان سه جزء توسعه پایدار- توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی و حفاظت زیست محیطی - به عنوان ستونهای مستحکم و بهم پیوسته را تقویت خواهد نمود. ریشه کنی فقر، تغییر الگوهای ناپایدار تولید و مصرف و حفاظت و مدیریت منابع طبیعی بخش اصلی توسعه اقتصادی و اجتماعی و از اهداف فراگیر و الزامات اصلی توسعه پایدار می باشند.

۴۹- ما الگوهای تولید و مصرف پایدار را که توسط کشورهای توسعه یافته، اجرا و هدایت گشته بطوریکه همه کشورها از این فرآیند بهره مند می گردند، آنطور که مورد نظر برنامه اجرایی ژوهانسبورگ است را ارتقاء خواهیم داد. در این زمینه ما از تلاشهای کشورهای در حال توسعه برای ارتقاء یک اقتصاد گردشگری حمایت می نمایم.

۵۰- ما با چالشهای متعدد و جدی در مهار تغییر آب و هوا، افزایش انرژی پاک، تامین انرژی مورد نیاز و رسیدن به توسعه پایدار مواجهه بوده و با جدیت و فوریت در این زمینه عمل خواهیم نمود.

۵۱- ما می پذیریم که تغییرات آب و هوایی یک چالش جدی و بلند مدت بوده و بطور بالقوه بر تمام بخشهای جهان تاثیر گذار می باشد. در همین راستا ما بر نیاز به انجام همه تعهداتی که در چارچوب کنوانسیون تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد^۳ و دیگر توافقنامه های مرتبط بین المللی و برای بسیاری از ما پروتکل کیوتو^۴، به عهده گرفته ایم تاکید می نمایم. اصول کنوانسیون تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد، چارچوبی مناسب برای ترسیم اقدامات آینده در زمینه تغییرات آب و هوایی در سطح جهانی می باشد.

Report of the United Nations Conference on Environment and Development, Rio de Janeiro, ۳-۱۴ June ۱۹۹۲ (United Nations publication, Sales No. E.۹۲.I.۸ and corrigenda), vol. I: *Resolutions adopted by the Conference, resolution ۱*, annex II.

Ibid., annex I.

United Nations, Treaty Series, vol. , No. .

FCCC/CP/ /Add. , decision /CP. , annex.

۵۲- ما بار دیگر بر هدف غایی کنوانسیون یعنی تثبیت تمرکز گازهای گلخانه‌ای در جو در سطحی که از دخالت‌های خطرناکی که توسط انسان برای سیستم آب و هوایی ایجاد می‌شود، جلوگیری نماید، تاکید می‌نماییم.

۵۳- ما اذعان می‌داریم که ماهیت تغییرات آب و هوایی بیشترین همکاری و مشارکت ممکن را برای پاسخی موثر و مناسب از نظر بین‌المللی، مطابق اصول کنوانسیون، ایجاد می‌نماید. مطابق با این اصول، و برای توجه به تغییرات آب و هوایی ما متعهد به پیشبرد بحث‌های جهانی در زمینه اقدامات همیارانه بلند مدت هستیم. در همین راستا بر اهمیت یازدهمین جلسه کنفرانس اعضاء کنوانسیون که در نوامبر سال ۲۰۰۵ در مونترال کانادا برگزار خواهد شد، تاکید می‌نماییم.

۵۴- ما از همکاری‌های گوناگون در دست اقدام برای پیشبرد عملکرد انرژی پاک و تغییرات آب و هوایی از جمله ابتکارات دوجانبه، منطقه‌ای و چندجانبه قدردانی می‌نماییم.

۵۵- ما به اتخاذ اقدامات بیشتر از طریق همکاری‌های ویژه بین‌المللی متعهد شده ایم همچنین :
الف) برای افزایش ابتکارات، انرژی پاک و حفاظت و کارایی انرژی، بهبود سیاست، چارچوب‌های مالی و تنظیمی، و تسریع توسعه تکنولوژی‌های پاکیزه تر.

ب) برای افزایش سرمایه‌گذاری خصوصی، انتقال تکنولوژی و ظرفیت‌سازی برای کشورهای در حال توسعه، با در نظر گرفتن نیازمندیها و اولویت‌های بخش انرژی آنها و آنگونه که برنامه عمل ژوهانسبورگ ایجاد کرده است.

ج) برای کمک به کشورهای در حال توسعه برای بهبود اهداف انعطاف‌پذیر و هماهنگ آنها در استراتژی‌های توسعه پایدارشان، با توجه به اینکه توافق بر سر تاثیرات تغییرات آب و هوایی از طریق فاکتورهای طبیعی و انسانی اولویت اصلی همه ملتها بخصوص آنهایی که بیشترین آسیب‌پذیری را دارند، می‌باشد. به عبارت دیگر اینها در ماده ۴/۸ چارچوب کنوانسیون تغییر آب و هوای سازمان ملل متحد مورد اشاره قرار گرفته است.

د) برای از سرگرفتن کمک به کشورهای در حال توسعه، بخصوص کشورهای جزیره‌ای کوچک، کشورهای با کمترین حد توسعه یافتگی و کشورهای آفریقایی از جمله آنهایی که بطور ویژه در برابر تغییرات آب و هوایی آسیب‌پذیرند، و مورد توجه قراردادن نیازهای مربوط به تاثیرات مضر تغییرات آب و هوایی.

۵۶- در پیگیری تعهداتمان برای دستیابی به توسعه پایدار ما مصمم هستیم :

الف) بر ترویج و تبلیغ دهه آموزش برای توسعه پایدار و دهه بین‌المللی برای اقدام «آب برای زندگی»؛
ب) برای حمایت و تقویت اجرای کنوانسیون سازمان ملل در مبارزه علیه بیابان‌زایی در آندسته از کشورهایی که خشکسالی‌های جدی و یا بیابان‌زایی را بخصوص در آفریقا^۱، تجربه کرده و برای بررسی علل بیابان‌زایی و فرسایش زمین بعلاوه فقر ناشی از فرسایش زمین، همچنین بسیج منابع مالی قابل پیش‌بینی و کافی، انتقال فن‌آوری و ظرفیت‌سازی در همه سطوح؛

ج) کشورهای عضو کنوانسیون تنوع زیستی^۲ و پروتکل کارناگینا در زمینه امنیت زیستی^۳ باید از اجرای کنوانسیون و پروتکل همچنین دیگر توافقنامه‌های مرتبط به تنوع زیستی و تعهدات ژوهانسبورگ برای

United Nations, Treaty Series, vol. , No.

Ibid, vol. , No.

Cartagena Protocol on Biosafety, UNEP/CBD/ExCOP/ / and Corr. , part two, annex.

کاهش قابل توجه در نرخ افت تنوع زیستی تا سال ۲۰۱۰ حمایت نمایند. کشورهای عضو به مذاکرات در چارچوب کنوانسیون تنوع زیستی، با مد نظر داشتن دستور العمل بن^۱، و تعیین رژیم بین المللی برای بهبود و حفاظت از سهم عادلانه و مناسب منافع ناشی از بکارگیری منابع ژنتیک، ادامه خواهند داد. همه کشورها به اجرای تعهدات و کاهش قابل توجه نرخ کاهش تنوع زیستی تا سال ۲۰۱۰ متعهد خواهند بود و به کوششهای خود در جهت ایجاد و توافق بر سر یک رژیم بین المللی برای دسترسی به منابع ژنتیک و منافع مشترک آن ادامه خواهند داد؛

د) برای اذعان بر این امر که توسعه پایدار بومیان و جوامع آنها، عنصری قاطع در نبرد ما علیه گرسنگی و فقر می باشد؛

ه) برای تأیید مجدد تعهدمان، قوانین ملی به منظور احترام، پاسداری و حفظ دانش، ابتکارات و اقدامات جوامع محلی و بومی که در سبک زندگی سنتی آنها در رابطه با حفظ و استفاده پایدار از تنوع زیستی تجسم یافته و بهبود کاربردهای گسترده تر آن از طریق پذیرش و مداخله صاحبان چنین دانش و ابتکاراتی و همچنین ترویج سهم عادلانه منافع ناشی از بکار بردن چنین دانشی؛

و) برای کار در جهت ایجاد یک نظام جهان شمول هشدار دهنده برای همه مخاطرات طبیعی با مرکزیت، منطقه ای، و کار بروی توان منطقه ای و ملی موجود مانند سیستم هشدار دهنده سونامی اقیانوس هند که اخیراً ایجاد شده است؛

ز) برای اجرای کامل اعلامیه هیوگو^۲ و چارچوب عمل تصویب شده ۲۰۱۵-۲۰۰۵ هیوگو^۳ در کنفرانس کاهش بلایا، بخصوص تعهدات مربوط به کمک به کشورهای در حال توسعه که مستعد بلایای طبیعی بوده و کشورهای مصیبت دیده در مرحله گذار به بهبود اقتصادی، اجتماعی و مادی پایدار، و برای فعالیتهای کاهش خطر در دوران بهبود پس از سانحه و همچنین برای فرایندهای بازسازی و توانبخشی؛

ح) برای کمک به تلاشهای کشورهای در حال توسعه برای تدارک مدیریت منابع آب و برنامه های عرضه آب بعنوان بخشی از استراتژیهای توسعه ملی و برای فراهم نمودن دسترسی به آب نوشیدنی سالم و سیستم فاضلاب مطابق اعلامیه هزاره و برنامه اجرایی ژوهانسبورگ، از جمله به نیم رساندن سهم افرادی که ناتوان از دسترسی به آب نوشیدنی سالم و سیستم فاضلاب هستند تا سال ۲۰۱۵؛

ط) برای تسریع در توسعه و اشاعه تکنولوژیهای ذخیره انرژی و عرضه انرژی پاکیزه تر، بعلاوه انتقال چنین تکنولوژیهایی، بخصوص به کشورهای در حال توسعه، با شرایط مطلوب، مانند شرایط ترجیحی و امتیازی، آنگونه که بطور متقابل توافق گردد. با مدنظر داشتن اینکه دسترسی به انرژی، ریشه کنی فقر را تسهیل می نماید؛

ی) برای تقویت حفاظت، توسعه و مدیریت پایدار همه انواع جنگلها برای بهره مندی نسل کنونی و آینده از آنها، از طریق افزایش همکاریهای بین المللی، چرا که درختان و جنگلها می توانند بطور کامل در دستیابی به اهداف توافق شده توسعه از نظر بین المللی کمک نمایند. بطوریکه این امر، با در نظر گرفتن ارتباط کامل میان بخش جنگل و دیگر بخشها، در اعلامیه هزار گنجانده شده است. ما برای بحث در شصتمین جلسه گردهمایی سازمان ملل در زمینه جنگلها به آینده نظر داریم؛

ک) برای ارتقاء مدیریت سالم ضایعات شیمیایی و خطرناک در کل چرخه حیات، مطابق با دستور العمل شماره ۲۱ و برنامه اجرایی ژوهانسبورگ، با هدف اینکه تا سال ۲۰۲۰ مواد شیمیایی به گونه ای استفاده و تولید گردد که منجر به حداقل تأثیرات مضر برای سلامت انسانی و محیط زیست گشته و برای بهبود استفاده زیست محیطی شفاف و برآورد خطرات علم محور و رویه های مدیریت خطرات از

UNEP/CBD/COP/ / , annex I, decision VI/ A.

Hyogo Declaration, A/CONF. / and Corr. , chap. I, resolution .

Hyogo Framework for Action : Building the Resilience of Nations and Communities to Disasters (A/CONF. / and Corr. , chap. I, resolution).

طریق تایید و اجرای رهیافت داوطلبانه استراتژیک در مدیریت بین المللی مواد شیمیایی و همچنین حمایت از کشورهای در حال توسعه در تقویت توان آنها برای مدیریت سالم ضایعات شیمیایی و خطرناک از طریق کمکهای فنی و مالی؛

ل) برای بهبود همکاری و مشارکت در همه سطوح به منظور ترسیم مسائل مرتبط به اقیانوسها و دریاها در یک روش هماهنگ و ارتقاء مدیریت هماهنگ در توسعه پایدار اقیانوسها و دریاها؛

م) برای دستیابی به بهبود قابل توجه در زندگی حداقل ۱۰۰ میلیون زاغه نشین تا سال ۲۰۲۰، با تصدیق نیاز فوری به تامین منابع برای ارتقاء قدرت خرید مسکن و زیرساختهای مرتبط به خانه سازی، با اولویت ممانعت از ایجاد محله های فقیرنشین و بازسازی این محلات و همچنین برای تشویق حمایت از تاسیس زیستگاهها و تسهیلات بازسازی محلات فقیرنشین سازمان ملل متحد؛

ن) به منظور تایید نقش مهم محیط جهانی در تسریع همکاری با کشورهای در حال توسعه و برای گذار موفقیت آمیز از این سال، همراه با نتایج موفقیت آمیز در همه تعهدات اصلی خود به آینده نظر می کنیم؛

س) با یادآوری این نکته که توقف انتقال مواد رادیواکتیو به از طریق کشورهای در حال توسعه کوچک جزیره ای، هدف غایی کشورهای در حال توسعه کوچک جزیره ای و برخی دیگر از کشورها بوده و اذعان بر حق آزادی ناوبری مطابق حقوق بین المللی، کشورهای باید گفتگو و مشورت، بخصوص تحت حمایت آژانس بین المللی انرژی اتمی و سازمان بین المللی کشتیرانی و دریانوردی، با هدف بهبود تفاهمات متقابل، اطمینان سازی و ارتباطات گسترده در رابطه با حمل و نقل دریایی ایمن مواد رادیواکتیو، را حفظ نمایند. از کشورهایی که در حمل و نقل چنین موادی شرکت دارند خواسته می شود که به شرکت در گفتگو با کشورهای در حال توسعه کوچک جزیره ای و دیگر کشورهایی که علاقه خود را در این زمینه نشان داده اند، ادامه دهند. این موضوعات شامل توسعه و تقویت بیشتر، در تبادل نظرات مناسب، رژیم تنظیمی بین المللی برای افزایش ایمنی، شفاف سازی، پاسخگویی، امنیت و جبران خسارت در رابطه با چنین حمل و نقلی می باشد.

ایدز، مالاریا، سل و دیگر مسائل بهداشتی

۵۷- ما تصدیق می نمائیم که ایدز، مالاریا، سل و دیگر بیماریهای مسری خطرات شدیدی را برای کل جهان در برداشته و چالشهای جدی برای دستیابی به اهداف توسعه می باشند. ما ضمن قدردانی از کوششهای مداوم و کمکهای مالی صورت گرفته توسط جامعه بین المللی، تصدیق می نمائیم که این امراض و دیگر چالشهای بهداشتی در حال ظهور نیازمند پاسخ بین المللی پایدار می باشد. برای تامین این هدف ما خود را متعهد به :

الف) افزایش سرمایه گذاری، اتکاء به مکانیزمهای موجود و مشارکت مستقیم، برای بهبود نظام بهداشتی در کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای در حال گذار با هدف تامین پرسنل بهداشتی مناسب، زیرساختها، تجهیزات و سیستمهای مدیریت برای رسیدن به اهداف مرتبط به بهداشت در اعلامیه هزاره تا سال ۲۰۱۵ می دانیم؛

ب) انجام اقداماتی برای افزایش توان بزرگسالان و نوجوانان برای مراقبت از خودشان در برابر خطرات ناشی از ایدز؛

ج) اجرای کامل همه تعهدات صورت گرفته در اعلامیه تعهد نسبت به ایدز^۱، از طریق رهبری قوی تر، بهبود و ارتقاء واکنش جامع برای دستیابی به پوشش چند بخشی در زمینه ممانعت، مراقبت، حمایت و درمان، و بسیج منابع بیشتر از بخش منابع ملی خصوصی، دوجانبه و چندجانبه و بودجه صندوق جهانی

مبارزه با ایدز، سل و مالاریا و همچنین از بخشهایی از برنامه کاری آژانسهای نظام سازمان ملل متحد و برنامه هایی که در زمینه مبارزه علیه ایدز ایجاد شده است؛

(د) توسعه و اجرای یک سلسله اقدامات برای پیشگیری، مراقبت و درمان ایدز با هدف رسیدن به نزدیکترین حد ممکن در نظر گرفته شده برای دسترسی جهانی به مراقبت از ایدز تا سال ۲۰۱۰ برای همه کسانی که نیازمند آن هستند. از جمله از طریق افزایش منابع و حرکت به طرف رفع تبعیض و بدنامی، دسترسی بیشتر به امکانات پزشکی و کاهش آسیب پذیرهای افرادی که به ایدز یا دیگر مشکلات بهداشتی مبتلاء شده اند بخصوص کودکان آسیب پذیر و یتیم و افراد مسن؛

(ه) تضمین اجرای کامل تعهدات ما تحت مقررات بهداشت بین المللی که در پنجاه و هشتمین مجمع بهداشت جهانی در مه ۲۰۰۵^۱ تصویب گشت از جمله نیاز به تقویت شبکه پاسخگویی و هشدار دهنده شیوع جهانی سازمان بهداشت جهانی؛

(و) کار فعالانه برای اجرای اصول سه گانه (Three Ones) در همه کشورها از جمله از طریق تضمین اینکه شرکاء بین المللی و نهادهای همگانی همه تحت چارچوب مورد توافق در زمینه ایدز که پایه همکاری و کار را برای همه مشارکت کنندگان فراهم می آورد، و از طریق یک مقام هماهنگ کننده ملی ایدز که اختیارات گسترده چند بخشی داشته و تحت یک سیستم نظارتی و برآوردی توافق شده در سطح کشور کار می کند، عمل نمایند. ما از توصیه های مهم تیم کاری جهانی در زمینه بهبود همکاریها در میان نهادهای چندجانبه استقبال و حمایت می کنیم؛

(ز) رسیدن به استاندارد جهانی در زمینه بهداشت باروری تا سال ۲۰۱۵، آنگونه که در کنفرانس بین المللی جمعیت و توسعه مطرح شد. این هدف در استراتژیهای مورد توافق برای کسب اهداف توسعه از جمله آنچه در اعلامیه هزاره به قصد کاهش مرگ و میر مادران، بهبود بهداشت مادران، کاهش مرگ و میر کودکان، ارتقاء برابری جنسی، مبارزه با ایدز و ریشه کنی فقر گنجانیده شده، در نظر گرفته شده است؛

(ح) افزایش بودجه بلند مدت از جمله از طریق مشارکت بخش خصوصی در زمینه پژوهشهای دانشگاهی و صنعتی همچنین، توسعه واکنشهای جدید، ابزار تشخیص بیماری، دارو و مراقبت برای امراض حاره ای و فراگیر و دیگر امراض از قبیل آنفولانزای مرگی و سندروم تنفسی حاد و اتحاد اقداماتی در زمینه محرکهای بازار بعنوان مکانیزمی برای پیشبرد تعهدات خرید؛

(ط) تاکید بر نیاز به توجه فوری به مالاریا و سل بخصوص در کشورهایی که بیشترین ابتلاء به این بیماری را داشته و همچنین استقبال از تلاشهایی که در زمینه ابتکارات دوجانبه و چندجانبه در این زمینه صورت گرفته است.

برابری جنسی و اشتغال زنان :

۵۸- ما اعتقاد خود را مبنی بر اینکه پیشرفت زنان پیشرفت همه است را حفظ کرده ایم. ما بار دیگر تاکید می نماییم که اجرای کامل و موثر اهداف و برنامه های اعلامیه پکن^۲ و خط مشی عملی و نتایج بیست و سومین جلسه ویژه مجمع عمومی کمکی اساسی در امر رسیدن به اهداف توسعه مورد توافق از جمله آنچه در اعلامیه هزاره آمده است، می باشد ما بر ارتقاء و بهبود برابری جنسی و رفع تبعیض جنسی فراگیر از طریق زیر مضمم هستیم :

(الف) رفع نابرابریهای جنسی در دوره های آموزشی ابتدایی و متوسطه در سریعترین زمان ممکن و در همه سطوح تحصیلی تا سال ۲۰۱۵؛

World Health Assembly Resolution . . .

Report of the Fourth World Conference on Women, Beijing, September (United Nations publication, Sales No. E. .IV.), chap. I, resolution , annexes I and II.

ب) تضمین حقوق آزاد و برابر زنان در زمینه مالکیت ارثی و شخصی و فراهم کردن امنیت دارایی و مسکن توسط زنان؛

ج) تضمین دسترسی برابر به بهداشت تولید مثل؛

د) بهبود دسترسی برابر زنان به بازارهای کار، اشتغال دائم و مراقبت مناسب کار؛

هـ) تضمین دسترسی برابر زنان به منابع و دارایی های تولیدی از جمله زمین، اعتبار و تکنولوژی؛

ک) امحاء همه اشکال تبعیض و خشونت علیه زنان و دختران کوچک، از جمله از طریق مصونیت نهایی و تضمین حمایت از غیرنظامیان بخصوص زنان و دختران جوان در طی و بعد از منازعات مسلحانه مطابق با تعهدات کشورها تحت حقوق بین المللی بشردوستانه و قوانین حقوق بشر بین المللی؛

ل) ارتقاء و افزایش میزان نمایندگانی زن در هیأت های تصمیم گیرنده دولتی از جمله از طریق تضمین فرصت های برابر برای مشارکت کامل در فرآیندهای سیاسی؛

م) ما اهمیت جنسیت را به عنوان ابزاری برای رسیدن به برابری جنسی مورد تایید قرار می دهیم. برای رسیدن به این هدف طراحی، اجرا، نظارت و برآورد سیاستها و برنامه ها در همه حوزه های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را مدنظر قرار می دهیم و برای تقویت توان نظام سازمان ملل در حوزه جنسیت تلاش مضاعفی می نمائیم.

علم و تکنولوژی برای توسعه :

60- ما تصدیق می نمائیم که علم و تکنولوژی از جمله تکنولوژی ارتباطاتی و اطلاعاتی، برای رسیدن به اهداف توسعه نقشی حیاتی داشته و حمایت بین المللی می تواند به کشورهای در حال توسعه برای بهره مندی از مزایای تکنولوژی و افزایش توان تولیدی آنها کمک نماید. بنابراین ما خود را متعهد می دانیم به :

الف) افزایش و تقویت مکانیزمهای موجود و حمایت از ابتکارات در زمینه پژوهش و توسعه، از جمله از طریق مشارکت اختیاری میان بخشهای دولتی و خصوصی برای ترسیم نیازهای ویژه کشورهای در حال توسعه در حوزه های بهداشت، کشاورزی، حفاظت از محیط زیست، استفاده دائم از منابع طبیعی و مدیریت زیست محیطی، انرژی، جنگلداری و تاثیر تغییرات آب و هوایی؛

ب) ارتقاء و تسهیل در زمینه دسترسی به توسعه و انتقال و اشاعه تکنولوژیها، از جمله تکنولوژیهای سالم از نظر مسائل زیست محیطی و مناسب برای کشورهای در حال توسعه؛

ج) کمک به کشورهای در حال توسعه در زمینه تلاشهای آنها برای ارتقاء و توسعه استراتژیهای ملی در زمینه منابع انسانی، علوم و تکنولوژی، که محرک اصلی ظرفیت سازی ملی برای توسعه محسوب می گردند؛

د) ارتقاء و حمایت گسترده تر از تلاشهای صورت گرفته در زمینه توسعه منابع تجدید شونده انرژی مانند خورشیدی، باد و انرژی زمین گرمایی؛

هـ) اجرای سیاستهایی در سطوح ملی و بین المللی برای جذب سرمایه های دولتی و خصوصی، داخلی و خارجی که دانش و انتقال تکنولوژی را در مناسبات و توافق چندجانبه افزایش داده و موجب بالا رفتن تولید می گردند؛

ک) پشتیبانی و حمایت از تلاشهای کشورهای در حال توسعه، بطور انفرادی و جمعی، برای کسب تکنولوژی های نوین کشاورزی به منظور افزایش محصولات کشاورزی از طریق منابع پایدار زیست محیطی؛

ل) ایجاد یک جامعه اطلاعاتی مردم محور در زمینه ارائه فرصت های دیجیتالی برای همه مردم به منظور کمک برای ارتباط دادن بخشهای دیجیتالی و قراردادن تکنولوژیهای ارتباطاتی و اطلاعاتی در خدمات توسعه و توجه به چالشهای جدید جامعه اطلاعاتی از طریق اجرای نتایج حاصل از دور ژنو کنفرانس سران جهان در زمینه جامعه اطلاعاتی و تضمین موفقیت دور دوم کنفرانس سران که در نوامبر سال

۲۰۰۵ در تونس برگزار خواهد شد، در این باره ما از تاسیس صندوق همبستگی دیجیتالی استقبال کرده و کمکهای داوطلبانه مالی را تشویق می نمائیم.

مهاجرت و توسعه :

۶۱- ما ارتباط مهم میان مهاجرت بین المللی و توسعه و همچنین نیاز به پرداختن به چالشها و فرصتهایی که مهاجرت برای کشورهای مبدأ، مقصد و حمل و نقل ایجاد می نماید را مورد تصدیق قرار می دهیم. همینطور اذعان می داریم که مهاجرت بین المللی، منافع و همچنین چالشهایی را برای جامعه بین المللی در برخواهد داشت. ما به آینده برای گفتگو در سطوح بالای مجمع عمومی در زمینه مهاجرت بین المللی و توسعه که در سال ۲۰۰۶ برگزار خواهد شد نظر دوخته ایم که در آن فرصتی برای بحث در زمینه ابعاد چندگانه مهاجرت بین المللی و توسعه به منظور تبیین راهها و ابزارهای مناسب برای به حداکثر رساندن مزایای توسعه ای آن و به حداقل رساندن تاثیرات منفی آن، ایجاد خواهد شد.

۶۲- ما بار دیگر بر تصمیم خود بر اتخاذ اقداماتی برای تضمین و تامین احترام و مراقبت از حقوق بشر مهاجران، کارگران مهاجر و اعضای خانواده آنها، تاکید می نمائیم.

۶۳- ما بار دیگر بر نیاز به اتخاذ سیاستها و انجام اقداماتی برای کاهش هزینه انتقال ارسال وجوه مهاجران به کشورهای در حال توسعه تاکید نموده و از تلاشهای دولتها و بانکداران در این زمینه استقبال می نمائیم.

کشورهای با نیازهای ویژه :

۶۴- ما بار دیگر بر تعهداتمان برای توجه به نیازهای ویژه کشورهای با کمترین میزان توسعه یافتگی تاکید می نمائیم و خواستار این هستیم که همه کشورها و سازمانهای مربوط به نظام سازمان ملل متحد از جمله نهادهای برتون وودز، تلاشهای جمعی و اقدامات سریعی را از طریق یک روش مناسب برای تامین اهداف برنامه عمل بروکسل در زمینه کشورهای با کمترین توسعه یافتگی برای دهه ۲۰۱۰-۲۰۰۱ را اتخاذ نمایند.

۶۵- ما بر نیازهای ویژه و چالشهای پیشروی کشورهای در حال توسعه محصور در خستگی اذعان نموده و لذا بار دیگر به تعهداتمان برای توجه فوری به این نیازها و چالشها از طریق اجرای کامل، موثر و بموقع برنامه عمل آلماتی (Almaty) و اجماع سن پائولو که در یازدهمین جلسه کنفرانس سازمان ملل در زمینه تجارت و توسعه تصویب گشت، تاکید می نمائیم. ما به کارهای تقبل شده توسط سازمانها و کمیسیونهای منطقه ای سازمان ملل فعال در زمینه ایجاد یک متودولوژی هزینه - فرصت برای ارزیابی میزان پیشرفت در اجرای برنامه عمل آلماتی کمک می نمائیم. ما همچنین تصدیق می نمائیم که مشکلات ویژه و نگرانیهایی از جانب کشورهای در حال توسعه محصور در خشکی در تلاشهای آنها برای ادغام اقتصادهایشان در سیستم تجاری چندجانبه وجود دارد. در این زمینه باید اولویت به اجرای بموقع و کامل اعلامیه و برنامه عمل آلماتی داده شود، به نیازهای ویژه کشورهای در حال توسعه محصور در خشکی در یک چارچوب جدید جهانی در زمینه همکاری ترابری ترانزیتی کشورهای در حال توسعه ترانزیتی و محصور در خشکی توجه شده است.

۶۶- ما نیازهای ویژه و آسیب پذیرهای کشورهای در حال توسعه جزیره ای کوچک را مورد تصدیق قرار داده و بار دیگر بر تعهداتمان براتخاذ اقدامات فوری و مناسب برای توجه به این نیازها و آسیب پذیرها از طریق اجرای کامل و موثر استراتژی موریتوس، که در گردهمایی بین المللی بررسی اجرای برنامه عمل توسعه پایدار کشورهای در حال توسعه کوچک جزیره ای تصویب گشت، همچنین برنامه عمل

باربادوس و نتایج بیست و دومین جلسه ویژه مجمع عمومی، تاکید می نمایم. ما وظایف بیشتری را برای ارتقاء همکاریها و مشارکت بین المللی گسترده تر برای اجرای استراتژی موری تیوس از طریق بسیج منابع داخلی و بین المللی، ارتقاء تجارت بین المللی بعنوان موتور برای توسعه و همکاریهای فنی و مالی بین المللی، برعهده می گیریم.

۶۷- ما بر نیاز به حمایت بین المللی مؤثر، هماهنگ و مستمر برای رسیدن به اهداف توسعه در کشورهای که از طریق منازعه تکوین یافته اند و آن کشورهایی که در حال بهبود وضعیت ناشی از بلاای طبیعی هستند، تاکید می نمایم.

نامین نیازهای ویژه آفریقا :

۶۸- ما از پیشرفتهای پایدار کشورهای آفریقایی در اجرای تعهداتشان استقبال نموده و بر نیاز به ادامه اجرای مشارکت جدید برای توسعه آفریقا به منظور ارتقاء رشد و توسعه پایدار، تعمیق دموکراسی، حقوق بشر، حکومت خوب، مدیریت سالم اقتصادی و برابری جنسی تاکید نموده و کشورهای آفریقایی را از طریق مشارکت جامعه مدنی و بخش خصوصی، به ادامه تلاشهایشان در این زمینه از طریق تقویت و توسعه نهادهایی برای اداره و توسعه منطقه تشویق می نمایم. همچنین از تصمیمات اتخاذ شده از سوی شرکاء آفریقا، مانند گروه هشت و اتحادیه اروپا، در حمایت از تلاشهای مربوط به توسعه آفریقا، از جمله تعهداتی که به افزایش کمکهای توسعه ای رسمی به آفریقا تا ۲۵ میلیون دلار در سال تا ۲۰۱۰ خواهد رسد، استقبال می نمایم. ما بار دیگر بر تعهداتمان برای توجه به نیازهای ویژه آفریقا، که تنها کاره ای می باشد که نشانی برای تامین هیچ یک از اهداف اعلامیه هزاره تا سال ۲۰۱۵ در آن یافت نمی شود تاکید نموده و برای آنکه بتوانیم آن را وارد جریان اصلی اقتصاد جهانی نمایم، مصمم هستیم به :

الف) تقویت همکاری با برنامه مشارکت جدید برای توسعه آفریقا از طریق تدارک حمایت منسجم از برنامه های ترسیم شده توسط رهبران آفریقایی در این چارچوب از جمله از طریق بسیج منابع مالی داخلی و خارجی و تسهیل در تصویب چنین برنامه هایی از طرف نهادهای مالی چندجانبه؛

ب) حمایت از تعهد آفریقائیان برای تضمین اینکه تا سال ۲۰۱۵، همه کودکان به آموزش ابتدایی اجباری - کامل و رایگان با کیفیت مناسب و همچنین مراقبتهای بهداشتی اساسی دسترسی خواهند داشت؛
ج) حمایت از ایجاد یک کنسرسیوم زیرساختی بین المللی که شامل اتحادیه آفریقا، بانک جهانی و بانک توسعه آفریقا بوده و در چارچوب اصلی برنامه مشارکت جدید برای توسعه آفریقا و با هدف تسهیل سرمایه گذاری زیر ساختی بخش خصوصی و دولتی در آفریقا، کار می کند؛

د) شناساندن یک راه حل جامع و بادوام در زمینه مسئله بدهی خارجی کشورهای آفریقایی از جمله از طریق حذف ۱۰۰٪ بدهی چندجانبه، مطابق با پیشنهاد اخیر گروه هشت، برای کشورهای مقروض بسیار فقیر و تا آنجا که ممکن است بصورت مورد به مورد تخفیف قابل توجه بدهی ها همچنین کسر یا تغییر شرایط وام برای کشورهای مقروض بسیار فقیر که جزء ابتکار کشورهای مقروض بسیار فقیر قرار نگرفته اند؛

ه) انجام کوششهایی برای ادغام کشورهای آفریقایی در سیستم تجارت بین المللی از جمله از طریق برنامه های ظرفیت سازی تجاری هدفمند؛

ک) حمایت از تلاشهای کشورهای آفریقایی تک محصولی برای بازسازی، تنوع و تقویت رقابت بخشهای کالایی آنها و تصمیم به حرکت به سوی ترتیبات بازار محور با مشارکت بخش خصوصی برای مدیریت ریسک قیمتی محصولات؛

ل) تکمیل تلاش‌های کشورهای آفریقایی، بصورت انفرادی و جمعی، برای افزایش محصولات کشاورزی، از یک روش پایدار، چنانچه در برنامه جامع توسعه کشاورزی آفریقایی مشارکت جدید برای توسعه آفریقا بعنوان بخشی از «انقلاب سبز» آفریقایی مطرح شده است؛
م) تشویق و حمایت از ابتکارات اتحادیه آفریقا و سازمانهای زیر منطقه ای برای ممانعت از درگیری حل و فصل منازعات با کمک سازمان ملل متحد و استقبال از پیشنهادات کشورهای گروه هشت برای تدارک حمایت از حافظان صلح آفریقایی؛
ن) تدارک کمک، با هدف نسل آزاد از ایدز، مالاریا و سل در آفریقا، برای جلوگیری و مراقبت و تا حد امکان دستیابی به هدف دسترسی جهانی به درمان ایدز در کشورهای آفریقایی تا سال ۲۰۱۰ میلادی و همچنین تشویق شرکتهای داروسازی برای ساخت داروهای قابل دسترسی در آفریقا، از جمله داروهای ضد ویروسی، و همچنین تضمین کمکه‌های دو یا چند جانبه بصورت اهدایی برای مبارزه با مالاریا سل و دیگر بیماریهای مسری در آفریقا از طریق تقویت سیستمهای بهداشتی.

۳) صلح و امنیت دسته جمعی :

۶۹- ما تصدیق می نمایم که در حال مواجهه با طیفی از تهدیدات که نیازمند پاسخ فوری، جمعی و قاطعانه تر ما است، هستیم.

۷۰- ما همچنین اذعان می داریم که مطابق منشور، توجه به چنین تهدیداتی نیازمند همکاری میان همه ارگانهای اصلی سازمان ملل متحد در چارچوب اختیارات مربوط آنها می باشد.

۷۱- ما تصدیق می نمایم که در حال زندگی در یک جهان بهم پیوسته بوده و بسیاری از تهدیدات روزی مرزهای ملی را به رسمیت نشناخته و بهم متصل بوده و باید مطابق با منشور و حقوق بین الملل در سطوح ملی منطقه و جهانی مهار شود.

۷۲- بنابراین ما بار دیگر بر تعهداتمان در زمینه حرکت به سوی یک اجماع امنیتی بر مبنای اینکه بسیاری از تهدیدات بهم پیوسته بوده و توسعه، صلح، امنیت و حقوق بشر از طریق جمعی تقویت گشته و هیچ کشوری نمی تواند به تنهایی از خودش مراقبت نماید و همه کشورها نیازمند سیستم امنیت جمعی موثر و کارا که در تعقیب اهداف و اصول منشور باشد، هستند تاکید می کنیم.

حل و فصل مسالمت آمیز اختلافها :

۷۳- ما بر تعهد کشورها برای حل و فصل مناقشاتشان از طریق راههای مسالمت جویانه مطابق فصل ششم منشور، و در صورت اقتضا از جمله با استفاده از دیوان دادگستری بین المللی، تاکید می نمایم. همه کشورها باید مطابق اعلامیه اصولی حقوق بین الملل در رابطه با روابط و همکاری دوستانه میان کشورها مطابق با منشور عمل نمایند.

۷۴- ما بر اهمیت ممانعت از منازعات مسلحانه مطابق اهداف و اصول منشور تاکید نموده و از صمیم قبل تعهداتمان را برای ارتقاء فرهنگ ممانعت از منازعات مسلحانه بعنوان ابزاری که بطور موثر چالشهای توسعه و امنیت بهم پیوسته و پیشروی مردم جهان را ترسیم می نماید، و همچنین تقویت توان سازمان ملل متحد برای ممانعت از منازعات مسلحانه را تکرار می کنیم.

۷۵- ما بر اهمیت منسجم و هماهنگ برای ممانعت از منازعات مسلحانه و حل و فصل مناقشات و همینطور نیاز به شورای امنیت، مجمع عمومی، شورای اقتصادی و اجتماعی و دبیرکل برای هماهنگ کردن فعالیتهای در این زمینه در چارچوب اختیارات منشور، شدیداً تاکید داریم.

۷۶- ما نقش مهم دبیرکل سازمان ملل متحد، از جمله میانجیگری در مناقشات را مورد پذیرش قرار داده و از تلاشهای دبیرکل برای تقویت توان خود در این حوزه حمایت می‌نمائیم.

استفاده از زور در قالب منشور :

۷۷- ما بر تعهد همه کشورهای عضو از اجتناب از تهدید و استفاده از زور در هر روشی مغایر با منشور ملل متحد در روابط بین المللی آنها، تاکید می‌نماییم. ما تکرار می‌کنیم که یکی از اهداف و اصول هادی سازمان ملل متحد حفظ صلح و امنیت بین المللی برای توسعه روابط دوستانه میان ملتها بر پایه احترام به اصول حقوق برابر و حق تعیین سرنوشت مردم و اتخاذ اقدامات مناسب برای تقویت صلح جهانی است، برای رسیدن به این هدف ما مصمم به اتخاذ اقدامات جمعی موثر برای ممانعت و کنارزدن تهدیدات برای ایجاد صلح و سرکوب اقدامات تهاجمی یا دیگر تجاوزات به صلح بوده و از طریق ابزار مسالمت آمیز، مطابق با اصول عدالت و حقوق بین الملل، موجب سازش یا حل و فصل منازعات بین المللی یا وضعیتهایی که ممکن است منجر به تجاوز به صلح گردد، هستیم.

۷۸- ما اهمیت ارتقاء و تقویت فرایندهای چندجانبه و توجه به چالشها و مشکلات بین المللی از طریق پیروی محکم از منشور و اصول حقوق بین الملل و تاکید بر تعهداتمان برای چند جانبه گرایی، را تکرار می‌نمائیم.

۷۹- ما تکرار می‌نمائیم که شرایط پیش بینی شده در منشور برای ترسیم طیف کاملی از تهدیدات صلح و امنیت بین المللی کافی بوده، و بر اختیار شورای امنیت برای اتخاذ اقدامات قهرآمیز برای حفظ و بازگرداندن صلح و امنیت بین المللی تاکید می‌نمائیم. ما بر اهمیت اقدام مطابق با اهداف و اصول منشور تاکید داریم.

۸۰- ما همچنین تاکید می‌نماییم که شورای امنیت مسئولیت اصلی در حفظ صلح و امنیت بین المللی را بر عهده دارد. ما همچنین بر نقش مجمع عمومی در رابطه با حفظ صلح و امنیت بین المللی مطابق با مواد پیش بینی شده در منشور تاکید می‌نماییم.

تروریسم :

۸۱- ما قویاً تروریسم را در همه اشکال و ظواهر آن ، توسط هر کس، هر کجا و با هر هدفی صورت گیرد، محکوم می‌نماییم. چرا که تروریسم یکی از جدی ترین تهدیدات نسبت به صلح و امنیت بین المللی می‌باشد.

۸۲- ما از تعیین و شناسایی عناصر استراتژی ضد تروریسم دبیرکل استقبال می‌نماییم. این عناصر باید از طریق مجمع عمومی و بدون تاخیر به این امید که تصویب و اجرای یک استراتژی به بهبود پاسخهای جامع، هماهنگ در سطوح ملی، منطقه ای و بین المللی، برای مبارزه علیه تروریسم، با در نظر گرفتن شرایط مناسب برای اشاعه تروریسم، منجر گردد، توسعه یابد. در این حوزه ما فعالیتهای گوناگون برای ارتقاء سطح گفتگو، تساهل و تفاهم میان تمدنها را توصیه می‌نماییم.

۸۲- ما بر نیاز به انجام هر کوششی برای رسیدن به توافقی در این رابطه و بر انعقاد یک کنوانسیون در زمینه تروریسم بین المللی در طی شصتمین جلسه مجمع عمومی تاکید داریم.

۸۴- ما اذعان می داریم که موضوع تشکیل یک کنفرانس عالی تحت نظارت سازمان ملل متحد برای تنظیم یک پاسخ بین المللی به تروریسم در همه اشکال و ظواهر آن می تواند مورد توجه قرار گیرد.

۸۵- ما تصدیق می نمایم که همکاریهای بین المللی در زمینه مبارزه با تروریسم باید مطابق با حقوق بین الملل، از جمله منشور، کنوانسیونها و پروتکلها بین المللی مرتبط هدایت گردد. کشورها باید تضمین کنند که هر اقدام صورت گرفته توسط آنها برای مبارزه علیه تروریسم از تعهد آنها تحت حقوق بین الملل، بخصوص قوانین حقوق بشر، قوانین پناهندگی و حقوق بین المللی بشردوستانه، پیروی می نماید.

۸۶- ما دعوت خود را از کشورها برای اجتناب از سازماندهی، کمک مالی، آموزش یا حمایت از فعالیتهای تروریستی اعلام نموده و خواستار اقدامات مناسب برای تضمین اینکه از سرزمینهای آنها برای چنین فعالیتهایی استفاده نمی گردد، هستیم.

۸۷- ما به نقش مهمی که سازمان ملل در مبارزه با تروریسم دارد اذعان نموده و همچنین بر سهم همکاریهای منطقه ای و دو جانبه، بخصوص در سطوح اجرایی همکاریها در اجرای قانون و مبادلات فنی تاکید می ورزیم.

۸۸- ما خواستار کمک جامعه بین الملل، از جمله سازمان ملل متحد، برای کمک به کشورها در زمینه ایجاد توان ملی و منطقه ای برای مبارزه با تروریسم هستیم ما دبیرکل را به ارائه پیشنهادهایی برای مجمع عمومی و شورای امنیت، در چارچوب اختیارات مربوطه اش، برای تقویت توان نظام سازمان ملل متحد برای کمک به کشورها در مبارزه علیه تروریسم و همینطور افزایش هماهنگی فعالیتهای سازمان ملل متحد، در این باره دعوت می نمایم.

۸۹- ما بر اهمیت کمک به قربانیان تروریسم و تدارک اقداماتی برای آنها و خانواده هایشان به منظور حمایت از آنها در چیره شدن بر لطمات و غم هایشان تاکید می نمایم.

۹۰- ما شورای امنیت را برای توجه به راههایی برای تقویت نقش اجرایی و نظارتی اش در مبارزه علیه تروریسم از جمله از طریق تقویت شرایط گزارش دهی کشورها، با در نظر گرفتن و احترام به اختیارات مشخص و متمایز ارکان مکمل مبارزه با تروریسم، تشویق می نمایم. ما به همکاری کامل با ۳ رکن مکمل با صلاحیت در اجرای وظایفشان متعهد بوده و اذعان می داریم که به بسیاری از کشورها به کمکهای لازم برای اجرای قطعنامه های شورای امنیت ادامه می دهند.

۹۱- ما از تلاشها در زمینه رسمیت یافتن سریع کنوانسیون بین المللی برای سرکوب اعمال تروریسم هسته ای حمایت کرده و قویاً دولتها را به بررسی مناسب شرکت کنندگان در آن و توافق بدون تاخیر برای دوازده کنوانسیون و پروتکل بین المللی دیگر علیه تروریسم و اجرای آنها تشویق می نمایم.

حفظ صلح :

۹۲- ما تصدیق می‌نماییم که برنامه حفظ صلح سازمان ملل نقشی حیاتی در کمک به طرفهای درگیر در پایان بخشیدن منازعات داشته و سهم حافظان صلح سازمان ملل را در این زمینه، از جمله در توسعه عملیاتهای هماهنگ در وضعیتهای پیچیده، را مورد ستایش قرار داده و بر نیاز به افزایش عملیاتها با ظرفیت کافی برای مبارزه با خشونتها و اجرای موثر اختیارات آنها تاکید کرده و خواستار ارائه پیشنهادات بیشتری برای افزایش سریع توان استقرار نظامی برای تقویت و حمایت از عملیاتهای حفظ صلح در بحرانها هستیم. ما ایجاد توانایی عملیاتی برای توان آماده باش پلیس در جهت ارائه واکنشی موثر و منسجم برای سیاستگذاری ماموریتهای حفظ صلح سازمان ملل و کمک به ماموریتهای کنونی از طریق ارائه مشورت و تخصص را مورد تاکید قرار می‌دهیم.

۹۳- ما سهم مهمی را برای صلح و امنیت از طریق سازمانهای منطقه ای آنچنانچه موضوع فصل هشتم منشور آمده است قائل بوده و همچنین بر اهمیت ترتیبات و مشارکت قابل پیش بینی خارجی میان سازمان ملل متحد و سازمانهای منطقه ای، بخصوص با توجه به نیازمندیهای ویژه آفریقا، بر اهمیت اتحادیه آفریقای قوی تاکید داریم. در این راستا :

الف) ما از تلاشهای اتحادیه اروپا و دیگر سازمانهای منطقه ای برای توسعه توان، از جمله برای اشتغال سازی سریع ترتیبات کمکی حمایت می‌نماییم؛

ب) ما از توسعه و اجرای برنامه ده ساله برای ظرفیت سازی در اتحادیه آفریقا حمایت می‌نماییم.

۹۴- ما از اجرای برنامه ۲۰۰۱ اقدام برای جلوگیری، مقابله و ریشه کن کردن تجارت غیرقانونی سلاحهای کوچک و سبک در تمامی جنبه های آن حمایت می‌نماییم.

۹۵- ما از کشورهای شرکت کننده در کنوانسیون منع مینهای ضد نفر و پروتکل دوم الحاقی و کنوانسیون سلاحهای متعارف، خواستار اجرای کامل تعهدات مربوطه آنها هستیم. ما کشورها را به تامین کمکهای فنی گسترده تر به کشورهای بی‌توانی که در معرض خطر این مینها هستند، دعوت می‌نماییم.

۹۶- ما اهمیت توصیه های مشورتی دبیرکل را در زمینه استثمار و سوء استفاده جنسی، از طریق پرسنل حفظ صلح سازمان ملل متحد را مورد تاکید قرار داد و خواستار این هستیم که اقدامات تصویب شده توسط قطعنامه های مجمع عمومی که بر مبنای توصیه های اشاره شده در بالا قرار دارد بدون تاخیر و بطور کامل اجرا گردد.

برقراری صلح :

۹۷- بر نیاز به یک رهیافت جامع، منسجم و هماهنگ برای برقراری صلح و آشتی پس از جنگ به منظور دستیابی به صلح پایدار تاکید کرده و بر نیاز به یک مکانیسم نهادی اختصاصی برای توجه به نیازهای ویژه کشورهای درگیر در جنگ بسوی بازیابی و بازسازی و بر کمک به آنها برای پی ریزی توسعه پایدار اذعان نموده و به نقش حیاتی سازمان ملل در این باره تاکید می‌نماییم. ما تصمیم به ایجاد یک کمیسیون برقراری صلح به عنوان یک رکن مشورتی میان دولتی گرفته ایم.

۹۸- هدف اصلی کمیسیون برقراری صلح گردهم آوردن همه بازیگران مرتبط برای نظم دادن به منابع و مشورت دادن و پیشنهاد استراتژیهای هماهنگ برای برقراری صلح و بازسازی پس از جنگ می باشد. کمیسیون باید توجهاتش را بر کوششهای بازسازی و نهادسازی ضروری برای بازسازی پس از جنگ و حمایت از توسعه استراتژیهای هماهنگ بمنظور پی ریزی توسعه پایدار، معطوف نماید. بعلاوه این

کمیسیون باید توصیه‌ها و اطلاعاتی را برای بهبود هماهنگی همه بازیگران مربوطه درون و خارج از سازمان ملل متحد، توسعه بهترین اقدامات، کمک به تضمین منابع مالی قابل پیش‌بینی برای فعالیتهای احیایی، تدارک دید و دوره‌های زمانی توجهات جامعه بین‌المللی برای بازسازی پس از جنگ را افزایش دهد. این کمیسیون باید در همه موضوعات براساس اجماع اعضایش عمل نماید.

۹۹- کمیسیون برقراری صلح باید نتایج مباحث و توصیه‌هایش را مانند اسناد سازمان ملل، برای همه بازیگران و ارکان مرتبط از جمله نهادهای مالی بین‌المللی، تدوین و در دسترس عموم قرار دهد. این کمیسیون باید یک گزارش سالیانه به مجمع عمومی تسلیم نماید.

۱۰۰- کمیسیون برقراری صلح باید در وضعیتهای متفاوت تشکیل جلسه دهد. نشستهای ویژه کشوری کمیسیون، به دعوت کمیته سازمانی اشاره شده در پاراگراف یکصد و یکم ذیل، باید شامل همه اعضا به علاوه اعضای کمیته سازمانی و نمایندگانی از مراجع زیر گردد:

(الف) کشور تحت بررسی؛

(ب) کشورهای حاضر مناطقی که در فرایند پس از منازعه درگیر بوده و دیگر کشورهای که در گفتگوهای سیاسی و تلاشهای برجسته در این زمینه درگیرند، همراه با سازمانهای منطقه‌ای و زیر منطقه‌ای مرتبط؛

(ج) شرکاء مالی، پلیس نظامی و غیرنظامی که در تلاشهای مربوط به بازسازی درگیرند.

(د) نمایندگان ارشد سازمان ملل در این حوزه و دیگر نمایندگان مربوطه سازمان ملل متحد؛

(ه) نهادهای مرتبط مالی بین‌المللی و منطقه‌ای.

۱۰۱- کمیسیون برقراری صلح باید دارای یک کمیته سازمانی دائم که در زمینه توسعه رویه‌ها و موضوعات سازمانی پاسخگو باشد، بوده و شامل اعضای زیر گردد :

(الف) اعضای شورای امنیت از جمله اعضای دائم؛

(ب) اعضای شورای اقتصادی و اجتماعی، منتخب از گروههای منطقه‌ای، با توجه کافی به آن کشورهایی که بازسازی پس از جنگ را تجربه کرده‌اند؛

(ج) تهیه کنندگان اصلی کمکهای تامین شده در بودجه سازمان ملل متحد و کمک کنندگان داوطلب به صندوق، برنامه‌ها و آژانسهای سازمان ملل متحد از جمله صندوق دائم برقراری صلح، که در میان کسانی که در بندهای a یا b بالا انتخاب نشده‌اند، قرار دارند؛

(د) تهیه کنندگان اصلی پرسنل نظامی و پلیس غیرنظامی در ماموریتها و هیتهای سازمان ملل متحد که در بندهای الف ، ب و ج ذکر شده در بالا، قرار ندارند.

۱۰۲- باید نمایندگانی از بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و دیگر اهداکنندگان سازمانی برای مشارکت در همه جلسات کمیسیون برقراری صلح، براساس یک روش مناسب برای ترتیبات اداره آنها، بعلاوه نماینده دبیرکل، دعوت گردند.

۱۰۳- ما از دبیرکل ایجاد یک صندوق برقراری صلح دائمی چندساله برای برقراری صلح پس از جنگ را که توسط اهداء کنندگان داوطلب، با توجه به ابزارهای موجود، تاسیس گردد را خواستاریم. اهداف این صندوق شامل تضمین عرضه سریع منابع مورد نیاز برای اجرای فعالیتهای برقراری صلح و دسترسی به منابع مالی مناسب برای بهبود وضعیت خواهد بود.

۱۰۶- ما همچنین از دبیرکل، با توجه به منابع موجود و درون دبیرخانه، تشکیل یک دفتر حمایتی کوچک برقراری صلح که توسط متخصصان لایق برای کمک و تقویت کمیسیون برقراری صلح ایجاد گردد را خواستاریم. این دفتر باید از بهترین متخصصان در دسترس تشکیل گردد.

۱۰۵ کمیسیون برقراری صلح باید کارش را تا قبل از ۳۱ دسامبر ۲۰۰۵ آغاز نماید.

تحریم ها :

۱۰۶- ما تاکید می نمایم که تحریمها بصورت یک ابزار مهم تحت نظارت منشور در جهت تلاشهای ما برای حفظ صلح و امنیت بین المللی، بدون استفاده از منبع زور، باقی بماند و در تضمین اینکه تحریمها بطور دقیق و در حمایت از اهداف روشن منشور صورت گرفته مصمم بوده و از تحریمهای اعمال شده توسط شورای امنیت، پیروی می نمایم. و تضمین می نمایم که تحریمهای صورت گرفته به گونه ای است که عواقب مضر ممکن از جمله عواقب اجتماعی، اقتصادی و بشردوستانه برای مردم در کشورهای جهان سوم و همینطور رسیدن به نتایج دلخواه را در نظر گرفته است.

۱۰۷- تحریمها باید بطور موثر و با معیاری روشن اجرا و نظارت گردد و همینطور باید بصورت دوره ای مورد بازبینی قرار گرفته و همینطور بصورت محدود به یک دوره ضروری برای رسیدن به اهداف تحریمها، اعمال گشته و زمانیکه به اهداف خود منجر گشت، پایان پذیرد.

۱۰۸- ما با حمایت دبیرکل، شورای امنیت را به بهبود تاثیرات و نظارت بر اجرای تحریمهایش برای تضمین اینکه تحریمها با یک روش قابل توجیه اعمال شده اند و همینطور به بررسی منظم نتایج چنین نظارتی و توسعه مکانیزمی برای توجه به مشکلات اقتصادی ویژه ناشی از اجرای تحریمهای مطابق منشور دعوت می نمایم.

۱۰۹- ما همچنین با پشتیبانی دبیرکل، از شورای امنیت می خواهیم تا تضمین دهد که رویه های عادلانه و شفاف برای قراردادان اشخاص و سازمانها در لیست تحریمها و حذف آنها و نیز برقراری استثنائات بشردوستانه وجود دارد.

۱۱۰- ما از تلاشهای صورت گرفته توسط سازمان ملل برای تقویت توان کشورهای برای اجرای شرایط پیش بینی شده در تحریمها حمایت می کنیم.

جنایات فراملی :

۱۱۱- ما نگرانی عمیقمان را در زمینه تاثیرات منفی حاصل شده از جنایات فراملی، از جمله قاچاق و تجارت انسان، مشکل جهانی مواد مخدر و تجارت غیرقانونی سلاحهای کوچک و سبک، بر صلح و امنیت و حقوق بشر و در آسیب پذیرهای روزافزون کشورها از چنین جنایاتی اعلام می داریم.

۱۱۲- ما اذعان می داریم که قاچاق انسانها به ایجاد یک چالش جدی برای بشریت منجر گشته و مستلزم واکنش بین المللی جمعی و هماهنگ می باشد. برای تامین این هدف، ما از همه کشورها ارائه، اجرا و تقویت اقدامات موثر برای مبارزه و منع همه اشکال قاچاق انسان و مبارزه علیه تقاضا برای قربانیان این تجارت و حمایت از قربانیان آن را خواستاریم.

۱۱۳- ما از همه کشورهای که تا بحال به عضویت کنوانسیونهای بین المللی مرتبط به فساد و جنایات سازمان یافته در نیامده اند، می خواهیم تا با وارد ساختن معاهدات این کنوانسیونها در قوانین ملی و تقویت سیستم های قضایی خود، آنها را بطور موثر به اجرا در آورند.

۱۱۴- ما بار دیگر به عزم و تعهد خود برای فائق آمدن بر مشکل جهانی قاچاق مواد مخدر از طریق همکاریهای بین المللی و استراتژیهای ملی برای ممانعت از عرضه غیرقانونی و همچنین تقاضای مواد مخدر، تاکید می نماییم.

۱۱۵- ما به تقویت توان دفتر امور قاچاق و جنایت سازمان ملل متحد، با اختیارات موجودش، برای تدارک کمک به کشورهای عضو در این رابطه مصمم هستیم.

زنان در پیشگیری و حل و فصل منازعات :

۱۱۶- ما به نقش مهم زنان در پیشگیری و برطرف سازی منازعات و برقراری صلح تاکید می نماییم. ما بار دیگر بر تعهد خود برای اجرای کامل و موثر قطعنامه (۲۰۰۰) ۱۳۲۵ شورای امنیت در زمینه زنان، صلح و امنیت تاکید می نماییم. ما همچنین به اهمیت نظام بخشیدن به چشم انداز جنسیتی و اعطای فرصت به زنان برای مشارکت برابر و شرکت کامل در همه فعالیتهای برای حفظ و ارتقاء صلح و امنیت و همچنین نیاز به افزایش نقش آنها در تصمیم گیری در همه سطوح تاکید می نمائیم. ما قویاً همه تجاوزات به حقوق بشر زنان و دختران در زمان منازعات مسلحانه و استفاده از اسلحه، تجاوز و سوء استفاده جنسی از آنها را محکوم می نماییم. ما همچنین خود را به اجرای استراتژیهای دقیق در زمینه گزارش دهی ممانعت و مجازات خشونتها و تجاوزات جنسیتی متعهد می دانیم.

حمایت از کودکان در موقع منازعات مسلحانه :

۱۱۷- ما بار دیگر بر تعهدات خود در زمینه ارتقاء و حمایت از حقوق و رفاه کودکان در منازعات مسلحانه تاکید می نماییم. ما از پیشرفتها و ابتکارات مهم که در چندین سال گذشته بدست آمده است استقبال می نماییم. ما بخصوص از تصویب قطعنامه ۱۶۱۲ (۲۰۰۵) شورای امنیت استقبال می نماییم. ما کشورها را دعوت به تصویب کنوانسیون حقوق کودکان و پروتکل اختیاری آن در زمینه شرکت کودکان در منازعات مسلحانه، می نماییم. ما همچنین کشورها را به اتخاذ اقدامات موثر برای ممانعت از بکارگیری و استفاده از کودکان در منازعات مسلحانه، بر خلاف حقوق بین الملل، از طریق گروهها و نیروهای نظامی دعوت کرده و چنین اقداماتی را ممنوع و مستوجب کیفر می دانیم.

۱۱۸- بنابراین ما همه کشورها را به اتخاذ اقدامات عینی و ملموس برای تضمین پاسخگویی و پذیرش مسئولیت در زمینه سوء استفاده خطرناک علیه کودکان، دعوت می نماییم. ما همچنین بار دیگر بر تعهداتمان برای تضمین اینکه کودکان در منازعات مسلحانه بموقع و بطور موثر کمکهای بشردوستانه از جمله آموزش برای ورود مجدد به جامعه ، را دریافت نمایند، تاکید می نماییم.

۴) حقوق بشر و حکومت قانون :

۱۱۹- ما بار دیگر خودمان را به ارتقاء و حفاظت فعالانه از حقوق بشر، حکومت قانون و دموکراسی متعهد دانسته و اذعان می داریم که اینها به هم مرتبط بوده و بطور متقابل و مشترک مقوم یکدیگر و متعلق به هسته جهانی و جدایی ناپذیر ارزشها و اصول سازمان ملل می باشند و همه بخشهای

سازمان ملل متحد را به ارتقاء حقوق بشر و آزادیهای اساسی مطابق با اختیارات آنها دعوت می‌نماییم.

۱۲۰- ما بار دیگر بر تعهد قانونی کشورها برای اجرای تعهداتشان برای ارتقاء احترام جهانی و پیروی و مراقبت از حقوق بشر و آزادیهای اساسی برای همه مطابق منشور اعلامیه جهانی حقوق بشر و دیگر مدارک قانونی مرتبط به حقوق بشر و حقوق بین الملل تاکید می‌نماییم. ماهیت جهانی این حقوق و آزادیها غیرقابل انکار می‌باشد.

حقوق بشر :

۱۲۱- ما بار دیگر تاکید می‌نماییم که کل حقوق بشر، جهانی، جدائی ناپذیر، بهم مرتبط، در هم تنیده بوده و باید با این حقوق از طریق یک روش برابر و عادلانه رفتار گردد. و در حالیکه اهمیت ویژگیهای ملی و منطقه ای و زمینه های تاریخی، فرهنگی و مذهبی باید در ذهن باشد اما همه کشورها بدون توجه به نظامهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی خود، وظیفه ارتقاء و مراقبت از حقوق بشر و آزادیهای اساسی را بر عهده دارند.

۱۲۲- ما بر مسئولیت همه کشورها، مطابق با منشور، برای احترام به حقوق بشر و آزادیهای سیاسی همه مردم، بدون تمایزی از هر نوع مانند نژاد، رنگ، جنسیت، زبان یا مذهب، عقاید سیاسی، ریشه های ملی یا اجتماعی، دارایی، تولد یا دیگر ارزشها، تاکید می‌نماییم.

۱۲۳- ما به تقویت بیشتر مکانیزم حقوق بشر سازمان ملل متحد با هدف تضمین بهره مندی موثر همه مردم از کل حقوق بشر و حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی از جمله حق توسعه و پیشرفت، مصمم هستیم.

۱۲۴- ما به تقویت مرکز کمیسیونر عالی سازمان ملل در زمینه حقوق بشر، یادداشت برنامه عمل کمیسیونر عالی، برای اینکه او را به انجام موثرتر اختیاراتش برای پاسخ به طیف گسترده ای از چالشهای مربوط به حقوق بشر پیشروی جامعه جهانی بخصوص در حوزه کمکهای فنی و ظرفیت سازی از طریق دو برابر کردن منابع بودجه اش تا ۵ سال آینده، به این منظور که تعادل میان بودجه قانونی و کمکهای داوطلبانه برای منابع اش را تنظیم نماید و همچنین اولویت برنامه برای کشورهای در حال توسعه و استخدام کارمندان خبره بر مبنای جغرافیایی و تعادل جنسیتی را در ذهن نگه دارد، مصمم هستیم. ما همچنین از همکاری نزدیکتر با ارکان مرتبط سازمان ملل متحد از جمله مجمع عمومی، شورای اقتصادی و اجتماعی و شورای امنیت حمایت می‌نماییم.

۱۲۵- ما مصمم به بهبود کارایی ارکان معاهده ای حقوق بشر از جمله از طریق گزارش دهی بموقع، رویه های گزارش دهی پیشرفته و کمکهای فنی به کشورها برای افزایش توان گزارش دهی و پیشرفت بیشتر در زمینه اجرای توصیه ها، هستیم.

۱۲۶- ما بار دیگر بر تعهداتمان در استمرار پیشرفتهای صورت گرفته شده در زمینه حقوق بشر مردم بومی جهان در سطوح محلی، ملی، منطقه ای و بین المللی از جمله از طریق مشورت و همکاری با آنها و همچنین برای هدفی پیش نویس نهایی اعلامیه سازمان ملل متحد در زمینه حقوق مردم بومی برای تصویب هرچه سریعتر، تاکید می‌نماییم.

۱۲۷- ما بار دیگر بر تعهدمان برای تداوم ایجاد پیشرفت در ارتقای حقوق بشر برای مردمان بومی دنیا در سطوح محلی، ملی، منطقه ای و بین المللی همچون از طریق گفتگو و همکاری با آنها، و آمادگی برای تصویب هرچه سریعتر پیش نویس نهایی بیانیه سازمان ملل متحد در مورد حقوق مردمان بومی، تأکید می ورزیم.

۱۲۸- ما بر نیاز به توجهات ویژه به حقوق بشر زنان و کودکان و پذیرش تعهد برای ارتقای آنها از هر راه ممکن از جمله از طریق فراهم آوردن چشم اندازهای جنسیتی و حمایتی از کودکان در دستور کار حقوق بشر، اذعان داریم.

۱۲۹- ما بر نیاز به تضمین بهره مندی کامل افراد ناتوان از حقوق شان بدون تبعیض اذعان ننموده و همچنین نیاز به نهایی کردن پیش نویس کنوانسیون جامعه در زمینه حقوق افراد ناتوان را مورد تأکید قرار می دهیم.

۱۳۰- ما یادآور می شویم که بهبود و مراقبت از حقوق افراد متعلق به اقلیتهای ملی یا قومی، مذهبی یا زبانی به ثبات سیاسی و اجتماعی و صلح و غنی سازی تنوع فرهنگی و میراث جامعه کمک می نماید.

۱۳۱- ما از ارتقاء سطح آموزش و یادگیری حقوق بشر در همه سطوح از جمله از طریق اجرای برنامه جهانی آموزش حقوق بشر و تشویق همه دولتها به توسعه ابتکاراتی در این زمینه، حمایت می نمایم.

افرادى که در داخل کشورها جابجا می شوند :

۱۳۲- ما خط و مشیها و اصول جابجایی داخلی^۱ را بعنوان یک چارچوب بین المللی مهم برای حفاظت از افرادی که در داخل کشورها جابجا می شوند را به رسمیت می شناسیم و قصد خود را برای اتخاذ اقدامات موثر برای افزایش حفاظت از افرادی که در داخل کشورها جابجا می شوند را اعلام می داریم.

کمک و حفاظت پناهندگان :

۱۳۳- ما خود را متعهد به حراست از اصل حفاظت از پناهندگان می دانیم و مسئولیت رفع درد و رنج پناهندگان را از طریق حمایت از تلاشها برای بررسی ریشه های پناهندگی، زمینه سازی بازگشت امن و پایدار این افراد، یافتن راه حلهای بادوام برای پناهندگان در مناطق حفاظت شده و جلوگیری از تبدیل حرکت پناهندگان به یک اقدام تنش زا بین کشورها انجام می دهیم.

حاکمیت قانون :

۱۳۴- با شناخت نیاز به پیوستگی جهانی کشورها به اصل حاکمیت قانون و اجرای آن در سطوح ملی و بین المللی ما :

الف) تعهد خود را به اهداف و اصول منشور و حقوق بین الملل و به یک نظم بین الملل مبتنی بر حاکمیت قانون و حقوق بین الملل که برای همزیستی مسالمت آمیز و همکاری بین کشورها ضروری است، مجدداً تأیید می کنیم؛
ب) از واقعه معاهده سالانه حمایت می کنیم؛

ج) کشورهای مختلف را که هنوز این کار را نکرده اند، ترغیب می‌نمائیم که به عضویت همه معاهدات مربوط به حفاظت از شهروندان درآیند؛

د) از کشورها می‌خواهیم که به تلاشهای خود برای ریشه کن کردن سیاستها و رویه‌هایی که سبب تبعیض علیه زنان است، ادامه دهند و قوانینی را وضع نمایند که رویه‌های حفاظت از حقوق زنان و توازن و برابری جنسی را ارتقا بخشد؛

ه) از عقیده ایجاد واحد کمک به ارتقای حاکمیت قانون در دبیرخانه براساس مقررات و رویه‌های جاری موجود، مشروط به گزارش دبیرکل به مجمع عمومی حمایت می‌کنیم همچنین از تقویت فعالیتهای سازمان ملل برای ارتقای حاکمیت قانون از جمله از طریق کمکهای فنی و ظرفیت سازی نیز حمایت می‌نمائیم؛

و) نقش مهم دیوان بین‌المللی دادگستری، نهاد اصلی قضایی سازمان ملل، در رفع دعوای بین کشورها را به رسمیت می‌شناسیم و کار آن را ارج می‌نهیم، از کشورهایی که هنوز این کار را انجام نداده اند می‌خواهیم که پذیرش صلاحیت قضایی دیوان را براساس اساسنامه آن در نظر داشته باشند. همچنین از طریق حمایت داوطلبانه از صندوق سرمایه گذاری دبیرکل برای کمک به کشورها در حل و فصل اختلافات از طریق دیوان، نحوه عمل دیوان را تقویت ببخشند.

دموکراسی :

۱۳۵- ما مجدداً بر این موضوع تأکید می‌کنیم که دموکراسی یک ارزش جهانی مبتنی بر بیان آزادانه اراده مردم برای تعیین سرنوشت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خود و مشارکت کامل آنها در همه جوانب زندگیشان می‌باشد. ما همچنین مجدداً تأکید می‌نمائیم که در حالیکه دموکراسیها ظواهر مشترکی دارند، یک مدل واحد از دموکراسی وجود ندارد. دموکراسی به هیچ کشور یا منطقه‌ای متعلق نیست و مجدداً بر لزوم احترام مقتضی به حاکمیت و حق تعیین سرنوشت کشورها، تأکید می‌کنیم. ما تأکید می‌کنیم که دموکراسی، توسعه و احترام برای همه حقوق بشر و آزادیهای اساسی کاملاً به هم وابسته هستند و به صورت دوجانبه یکدیگر را تقویت می‌نمایند.

۱۳۶- تعهد خود را برای حمایت از دموکراسی از طریق تقویت ظرفیت کشورها برای اجرای اصول و رویه‌های دموکراسی و عزم برای تقویت سازمان ملل برای کمک به درخواستهای کشورها در این زمینه را مجدداً بیان می‌داریم. از تاسیس بودجه دموکراسی در سازمان ملل استقبال می‌کنیم. ما به این موضوع توجه داریم که شورای مشورتی که قرار است تشکیل شود باید دربرگیرنده نمایندگان از تمام مناطق جغرافیایی باشد. ما از دبیرکل دعوت می‌کنیم تا برای اطمینان از اینکه ترتیبات عملی بودجه دموکراسی، فعالیتهای موجود سازمان ملل در این زمینه را مورد توجه مناسب قرار دهد، کمک نماید.

۱۳۷- ما کشورهای علاقمند را برای بررسی جدی کمک به این بودجه دعوت می‌کنیم.

مسئولیت حفاظت از جمعیتها در مقابل نسل‌کشی، جنایات جنگی، پاکسازی قومی و جنایات علیه بشریت :

۱۳۸- هر دولتی مسئولیت دارد که افراد کشورش را از نسل‌کشی، جنایات جنگی، پاکسازی قومی و جنایات علیه بشریت محافظت نماید. این مسئولیت شامل جلوگیری از انجام این جنایات، از جمله تحریک برای انجام آنها، از طرق مناسب می‌باشد. ما این مسئولیت را می‌پذیریم و طبق آن عمل می‌کنیم. جامعه بین‌المللی باید از طرق مقتضی کشورها را ترغیب و کمک نماید تا این مسئولیت را اعمال و سازمان ملل را نیز برای ایجاد یک توان برای اعلام زود هنگام این حوادث کمک نماید.

۱۳۹- جامعه بین الملل، بوسیله سازمان ملل، همچنین مسئولیت دارد که از طریق مناسب دیپلماتیک، انساندوستانه و سایر موارد صلح آمیز طبق فصل ۶ و ۸ منشور به حفاظت مردم در برابر نسل کشی، جنایات جنگی، پاکسازی قومی و جنایات علیه بشریت کمک نماید. در این زمینه، چنانچه اقدامات صلح آمیز کافی نباشد و مقامات ملی به وضوح در حمایت از افراد در مقابل نسل کشی، جنایات جنگی، پاکسازی قومی و جنایات علیه بشریت ناتوان باشند. ما آماده ایم تا با اتخاذ اقدام قاطع دسته جمعی به موقع بوسیله شورای امنیت، طبق منشور و از جمله فصل ۷ آن، به صورت موردی و با همکاری سازمانهای منطقه ای اقدام مناسب را بعمل آوریم. ما به ضرورت تداوم توجه به مسئولیت حفاظت افراد در مقابل نسل کشی، جنایات جنگی، پاکسازی قومی و جنایات علیه بشریت و عواقب آن با توجه به اصول حقوق بین الملل و منشور در مجمع عمومی تأکید می نمائیم. ما همچنین قصد داریم که خود را چنانچه لازم و مقتضی باشد به کمک کردن به کشورها برای ایجاد ظرفیت برای حفاظت از افراد در مقابل نسل کشی، جنایات جنگی، پاکسازی قومی و جنایات علیه بشریت همچنین کمک به آنهايي که قبل از شروع بحرانها و درگیریها تحت فشار هستند، متعهد نمائیم.

۱۴۰- ما کاملاً از مأموریت مشاور مخصوص دبیرکل برای جلوگیری از نسل کشی حمایت می کنیم.

حقوق کودکان :

۱۴۱- ما ناراضی خود را از افزایش تعداد بچه هایی که درگیر یا متأثر از مخاصمات مسلحانه همچنین سایر اشکال خشونت از جمله خشونت های بومی، سوء استفاده جنسی، استثمار و قاچاق هستند، اعلام می داریم. ما از همکاری با هدف تقویت ظرفیتهای ملی برای بهبود وضعیت این بچه ها و کمک به بازپروری و بازگشت آنها به جامعه حمایت می کنیم.

۱۴۲- ما خود را به احترام به تضمین حقوق همه کودکان بدون هرگونه تبعیضی، صرفنظر از رنگ، جنسیت، زبان، مذهب، نظرات سیاسی، ملیت، ریشه اجتماعی یا قومی، مالکیت، عدم توانایی، تولد یا سایر وضعیتهای یک بچه یا والدین آن و حفاظتهای قانونی متعهد می دانیم. ما از همه کشورها می خواهیم که بعنوان یک اولویت عضویت در کنوانسیون حقوق کودک را در نظر داشته باشند.

امنیت انسانی :

۱۴۳- ما بر حقوق مردم برای زندگی همراه با آزادی و کرامت و رها از فقر و ناامیدی تأکید می کنیم. ما این موضوع را به رسمیت می شناسیم که همه افراد، مخصوصاً مردم آسیب پذیر، حق دارند که از آزادی از ترس، آزادی از خواسته هایشان، یک فرصت مساوی برای برخورداری از حقوق خود و پیشرفت توانائیهای انسانی خود بهره مند شوند. به همین منظور ما خود را متعهد می کنیم که به بحث و تعریف امنیت انسانی در قالب مجمع عمومی بپردازیم.

فرهنگ صلح و ابتکارات گفتگو میان فرهنگها و تمدنها و مذاهب :

۱۴۴- ما بیانیه و برنامه عمل فرهنگ صلح، همچنین دستور کار جهانی برای گفتگوی تمدنها و برنامه عمل آن که توسط مجمع عمومی تصویب شد و ارزش ابتکارات مختلف در مورد گفتگو بین تمدنها و فرهنگها، از جمله گفتگو در مورد همکاریهای بین ادیان را مورد تأکید مجدد قرار می دهیم. ما خود را متعهد می کنیم که اقدامات لازم برای ارتقای فرهنگ صلح و گفتگو در سطوح بین المللی، ملی و محلی را اتخاذ و از دبیرکل درخواست داریم که ارتقای مکانیزمهای اجرایی را بررسی و این ابتکارات را پیگیری نماید. در این زمینه ما همچنین از ابتکار اتحاد بین تمدنها که توسط دبیرکل در ۱۴ ژوئیه ۲۰۰۵ مطرح شد، استقبال می نمائیم.

۱۶۵- ما تأکید می کنیم که ورزشها می توانند توسعه و صلح را تقویت نمایند و به جو تحمل و تفاهم کمک نمایند و ما مباحث در مجمع عمومی برای پیشنهادهایی که منجر به یک برنامه عمل در خصوص توسعه ورزش شود را ترغیب می نمائیم.

۵) تقویت سازمان ملل متحد

۱۶۶- ما تعهد خود برای تقویت سازمان ملل با توجه به افزایش کارایی و اقتدار همچنین ظرفیت آن برای بررسی موثر، تمام چالشهای زمان طبق مقررات منشور را مجدداً تأکید می کنیم. ما مصمم هستیم تا نهادهای بین حکومتی سازمان ملل را تقویت کنیم و آنها را با نیازهای قرن ۲۱ وفق دهیم.

۱۶۷- ما تأکید می کنیم که به منظور اجرای موثر وظایف این نهادها طبق مقررات منشور، نهادهای سازمان ملل باید همکاری و هماهنگی خود را از طریق تلاشهای مشترک برای سازمان ملل موثرتر، افزایش دهند.

۱۶۸- ما بر نیاز به تأمین منابع لازم و به موقع برای سازمان ملل با هدف قادر ساختن آن برای عمل به وظایفش تأکید می کنیم. یک سازمان ملل اصلاح شده باید به همه اعضاء پاسخگو و به اصول خود وفادار باشد و خود را برای اجرای وظایفش منطبق سازد.

مجمع عمومی :

۱۶۹- ما به نقش محوری مجمع عمومی بعنوان نهاد اصلی بحث و بررسی و سیاستگذاری که دارای بیشترین نمایندگی از سوی کشورها است تأکید مجدد می کنیم. همچنین نقش مجمع عمومی در فرایند استاندارد سازی و وضع مقررات حقوق بین الملل را مورد تأکید قرار می دهیم.

۱۷۰- ما از اقدامات اتخاذ شده از سوی مجمع عمومی برای ارتقای نقش و اقتدار مجمع عمومی و نقش و رهبری رئیس مجمع استقبال می کنیم و به همین منظور خواهان اجرای کامل و سریع آنها می باشیم.

۱۷۱- ما خواهان تقویت رابطه بین مجمع عمومی و سایر نهادهای اصلی سازمان ملل برای تضمین و هماهنگی بهتر موضوعاتی که نیازمند اقدام هماهنگ توسط سازمان ملل، طبق وظایفش می باشد، هستیم.

شورای امنیت :

۱۷۲- ما تأکید می کنیم که اعضا مسئولیت اولیه برای حفظ صلح و امنیت بین المللی را به شورای امنیت یا اقدام از طرف آن طبق منشور، واگذار کرده اند.

۱۷۳- ما خواهان اصلاح هرچه زودتر شورای امنیت بعنوان یک عنصر ضروری برای اصلاح سازمان ملل- به منظور افزایش عضویت کشورها، افزایش کارایی و شفافیت آن و بنابراین افزایش موثر بودن و مشروعیت اجرای تصمیمات آن هستیم. ما خود را به تداوم تلاشها برای دستیابی به یک تصمیم در این مورد متعهد می کنیم و از مجمع عمومی می خواهیم که پیشرفت در مورد اصلاح فوق الذکر را تا پایان سال ۲۰۰۵ مورد بازبینی و بررسی قرار دهد.

۱۵۴- ما توصیه می کنیم که شورای امنیت تطبیق روش کار خود را برای افزایش درگیر کردن کشورهای که عضو شورا نیستند چنانچه مناسب باشد ادامه دهد و نسبت به افزایش پاسخگویی به اعضا و شفافیت کارش اقدام کند.

شورای اقتصادی اجتماعی :

۱۵۵- ما به نقشی که مجمع عمومی و منشور به شورای اقتصادی اجتماعی داده است مجدداً تأکید می کنیم و ضرورت افزایش کارایی شورای اقتصادی اجتماعی بعنوان یک نهاد اصلی برای هماهنگی و بررسی سیاستها، گفتگو درباره سیاستها و توصیه ها در مورد موضوعات اقتصادی، اجتماعی و توسعه همچنین ، اجرای اهداف توسعه بین المللی مورد توافق در اجلاس های سران و کنفرانسهای سازمان ملل از جمله بیانیه هزاره در زمینه اهداف توسعه را به رسمیت می شناسیم. برای رسیدن به این اهداف، شورا باید :

الف) گفتگو و مشارکت جهانی در روندها و رویه های اقتصادی، اجتماعی، محیطی و انساندوستانه را افزایش دهد. برای این هدف، شورا باید بعنوان یک چارچوب کیفی برای مشارکت کردن مقامات عالیرتبه اعضا و سازمانهای ملی بین المللی با بخش خصوصی و جامعه مدنی در روندهای نوظهور جهانی، سیاستها و اقدامات آن عمل نماید و توانایی خود را برای پاسخ بهتر و سریعتر به تحولات اقتصادی، محیطی و اجتماعی توسعه دهد؛

ب) یک اجلاس دو سالانه در سطح مقامات عالیرتبه در زمینه همکاریهای توسعه برگزار نماید تا روندها در توسعه همکاریهای بین المللی، از جمله استراتژیها، سیاستها و تأمین منابع مالی آنها را مورد بازبینی قرار دهد، همبستگی بیشتر بین فعالیتهای شرکای مختلف توسعه را ارتقاء بخشد و ارتباط بین کارهای هنجاری و عملیاتی سازمان ملل را تقویت کند؛

ج) اطمینان یابد که پیگیری نتایج اجلاسهای عمده و کنفرانسهای بین المللی و اجلاس سران، از جمله اهداف مورد توافق توسعه، صورت می پذیرد و نسبت به برگزاری اجلاس سالانه در سطح وزرا برای بازبینی و ارزیابی پیشرفت طبق وظایف و دستورالعملهای مربوطه اقدام نماید؛

د) از تلاشهای بین المللی مکمل با هدف بررسی موارد اضطراری انساندوستانه، از جمله بلایای طبیعی، به منظور ارتقای یک پاسخ بهبود یافته و هماهنگ شده از سازمان ملل حمایت نماید؛
ه) نقش عمده در هماهنگیهای کلی بودجه، برنامه ها و آژانسها را به منظور اطمینان از به هم پیوستگی آنها و جلوگیری از دوباره کاری دستور العملها و فعالیتها را ایفا نماید.

۱۵۶- ما تأکید می کنیم که سازمان کار، دستور العمل و روش کاری موجود شورا باید به منظور اجرای کامل وظایف فوق الذکر تطبیق داده شود.

شورای حقوق بشر :

۱۵۷- متعاقب تعهد ما برای تقویت بیشتر ماشین حقوق بشر سازمان ملل، ما تصمیم گرفتیم تا شورای حقوق بشر را ایجاد نمائیم.

۱۵۸- شورا مسئول ارتقای احترام جهانی به حفاظت از حقوق بشر و آزادیهای اساسی برای همه، بدون تبعیضی از هر نظر و به صورت عادلانه و مساوی می باشد.

۱۵۹- شورا باید وضعیتهای نقض حقوق بشر، از جمله نقضهای بزرگ و سیستماتیک حقوق بشر را مورد بررسی قرار دهد و توصیه های لازم را ارائه کند. باید هماهنگی موثر و مسیر اصلی حقوق بشر در سازمان ملل را ارتقاء بخشد.

۱۶۰- ما از رئیس مجمع عمومی می خواهیم تا با انجام هرچه سریعتر مذاکرات شفاف و باز با حضور همه در خلال شصتمین اجلاس مجمع عمومی، دستور العمل، رویه های رسمی، وظایف، اندازه، ترکیب اعضا، روش کار و نحوه عمل شورا را تعیین کند.

دبیرخانه و مدیریت اصلاحات :

۱۶۱- به منظور پایبندی موثر با اصول و اهداف منشور، ما تشخیص دادیم که نیازمند یک دبیرخانه کارا موثر و پاسخگو هستیم. اعضای دبیرخانه باید طبق ماده ۱۰۰ منشور در قالب فرهنگ مسئولیت پذیری سازمانی، شفافیت و درستی عمل نمایند متعاقب آن ما :

الف) تشخیص دادیم که اقدامات اصلاحی جاری انجام شده توسط دبیرکل ، مسئولیت پذیری و نظارت را ارتقا می بخشد، مدیریت اجرایی و شفافیت را بهبود می دهد و اخلاق کاری را تقویت می نماید ما از ایشان دعوت می کنیم که گزارشی به مجمع عمومی در مورد پیشرفت در اجرای این موارد ارائه کند؛
ب) تأکید می کنیم بر اهمیت ایجاد مکانیزمهای موثر و کارا برای مسئولیت پذیری و پاسخگویی دبیرخانه؛

ج) مصرانه از دبیرکل می خواهیم که اطمینان دهد که استانداردهای بالای کارایی، لیاقت و درستی افراد در استخدام آنها از محورهای اساسی مورد نظر باشد که با توجه مناسب به اصل توزیع مساوی جغرافیایی، طبق ماده ۱۰۱ منشور ملل متحد اعمال گردد؛

د) از تلاشهای دبیرکل برای اطمینان از گسترش رفتار اخلاقی، افشای بیشتر موارد مالی گسترده کارکنان سازمان ملل و افزایش حفاظت از آنها که این اشتباهات را آشکار می سازند، استقبال می نمائیم. ما از دبیرکل مصرانیه می خواهیم تا استانداردهای موجود رفتاری را با وسواس و دقت زیاد اعمال و یک رفتار نامه کلی برای اخلاق کاری همه پرسنل سازمان ملل تدوین نماید. در این زمینه ما از دبیرکل می خواهیم تا جزئیات دفتر اخلاقیات، با شرایط مستقل که وی قصد بوجود آوردنش را دارد را به اجلاس شصتم مجمع عمومی ارائه دهد؛

ه) متعهد می شویم تا منابع کافی را به موقع در اختیار سازمان ملل قرار دهیم تا این سازمان قادر باشد که دستورات عملها، اهداف و اصول خود را با توجه به اولویتهای مصوب مجمع عمومی و با توجه به نظم مالی اجرا نماید. ما تأکید می کنیم که همه اعضا باید به تعهدات خود در مورد هزینه های مالی سازمان عمل نمایند؛

و) مصرانه از دبیرکل می خواهد که بیشترین تلاشها را بعمل آورد تا از منابع ارائه شده، طبق قوائد و رویه های مورد توافق مجمع عمومی و به نفع اعضای ملل متحد از طریق اتخاذ بهترین رویه های مدیریتی از جمله استفاده موثر از اطلاعات و ارتباطات با نظر به افزایش کارایی و ظرفیت سازمان، با تمرکز بر اولویتهای مورد توافق سازمان، بهترین استفاده شود.

۱۶۲- ما نقش دبیرکل را به عنوان رئیس اداری دبیرخانه سازمان، طبق ماده ۹۷ منشور مورد تأکید قرار می دهیم از دبیر کل می خواهیم تا پیشنهاداتی را برای بررسی مجمع عمومی در مورد شرایط و اقدامات لازم توسط وی برای اجرای موثر مسئولیتهایش ارائه دهد.

۱۶۳- از تلاشهای قبلی و فعلی دبیرکل برای مدیریت کارای سازمان ملل و روزآمد کردن این سازمان تقدیر می کنیم. با لحاظ مسئولیت خود بعنوان کشورهای عضو، بر نیاز به اتخاذ تصمیم در مورد اصلاحات بیشتر برای استفاده موثرتر از منابع مالی و انسانی در اختیار سازمان و بنابراین پایبندی بیشتر به اصول، اهداف و دستور العملهای سازمان تأکید می کنیم. از دبیر کل می خواهیم که پیشنهاداتی در مورد اجرای مدیریت اصلاحات را برای بررسی مجمع عمومی و اتخاذ تصمیم در سه ماهه اول سال ۲۰۰۶ ارائه دهد که شامل عناصر ذیل می شود :

الف) ما مطمئن خواهیم شد که سیاستهای منابع انسانی مالی و بودجه ای سازمان و مقررات و قواعد آن پاسخگوی نیازهای فعلی سازمان باشد و نحوه عمل موثر و کارای سازمان را میسر سازد و از دبیرکل می خواهیم تا توصیه ها و ارزیابیهای خود را به مجمع عمومی برای اتخاذ تصمیم در سه ماهه اول سال ۲۰۰۶ ارائه دهد. ارزیابیها و توصیه های دبیرکل باید با توجه به اقدامات قبلی و فعلی اصلاح مدیریت منابع انسانی و روندهای بودجه ای اتخاذ گردند؛

ب) ما تصمیم می گیریم که برنامه کار سازمان ملل را تقویت و روزآمد کنیم به نحوی که به ملزومات معاصر اعضا پاسخ دهد. به همین منظور مجمع عمومی و سایر نهادهای ذیربط دستورالعمل های خود را که بیش از پنج سال از عمر آنها می گذرد و از قطعنامه های مجمع عمومی و سایر نهادها نشأت می گیرند را مورد بازبینی قرار می دهند. این کار اقدامی مکمل برای بازبینی دوره ای موجود می باشد. مجمع عمومی و سایر ارگانهای سازمان ملل باید تصمیمات لازم را که در نتیجه این بازنگری در سال ۲۰۰۶ لازم باشد اتخاذ خواهند کرد. ما از دبیرکل می خواهیم که این بازبینی را تجزیه تحلیل و ارائه توصیه های خود، در زمینه فرصتها برای تغییرات برنامه ای که می تواند توسط مجمع عمومی در نظر گرفته شود، تسهیل نماید؛

ج) یک پیشنهاد با جزئیات کامل در مورد چارچوب برای یک مرحله ای کردن بازخرید افراد برای بهبود ساختار و کیفیت، از جمله بیان هزینه های مربوطه و مکانیزمی که دستیابی به هدفهای مورد نظر را تضمین نماید را ارائه دهد.

۱۶۴- ما نیاز فوری برای بهبود کیفی پروسه نظارت و مدیریت سازمان ملل را به رسمیت می شناسیم. ما بر اهمیت تضمین استقلال عملیاتی دفتر خدمات نظارت داخلی تاکید می کنیم. بنابراین :
الف) توان کارشناسی، ظرفیت و منابع دفتر خدمات نظارت داخلی در ارتباط با حسابرسی و تحقیقات باید به صورت قابل توجهی، فوراً تقویت گردد؛

ب) از دبیرکل می خواهیم یک گزارش مستقل در مورد ارزیابی خارجی از سیستم حسابرسی و نظارت سازمان ملل و سازمانهای تخصصی از جمله در خصوص نقش و مسئولیتهای مدیریت با توجه به ماهیت حسابرسی و نظارت در سازمانهای مربوطه ارائه دهد. این ارزیابی در قالب بازنگری جامع ترتیبات مدیریتی صورت خواهد پذیرفت. ما از مجمع عمومی می خواهیم که در خلال شصتمین اجلاس خود در اولین فرصت ممکن، اقدامات لازم را پس از بررسی توصیه های ارزیابی و آنهاییکه توسط دبیرکل ارائه شده اند، اتخاذ نمایند؛

ج) ما تشخیص می دهیم که اقدامات بیشتری برای افزایش استقلال ساختار نظارت نیاز است. بنابراین ما از دبیرکل می خواهیم که در اجلاس شصتم مجمع عمومی پیشنهاداتی را با جزئیات کامل برای ایجاد یک کمیته مشورتی نظارت، از جمله دستورالعمل ترکیب، فرایند انتخاب و شاخصهای کارشناسان عضو کمیته، ارائه نماید تا در اولین فرصت مورد بررسی مجمع عمومی قرار گیرد؛

د) ما به دفتر خدمات نظارتی داخلی اجازه می دهیم که امکان گسترش خدمات خود را برای ارائه نظارت داخلی به آژانسهای سازمان ملل که چنین خدماتی را درخواست می نمایند مورد بررسی قرار دهد. این کار باید بصورتی انجام پذیرد که ارائه خدمات نظارتی داخلی به دبیرخانه (سازمان ملل) آسیب نبیند.

۱۶۵- ما روی تعیین بالاترین استاندارد رفتاری برای افراد دبیرخانه سازمان ملل اصرار داریم و از تلاشهای فراوان جاری در ارتباط با اجرای سیاست « تحمل صفر» دبیرکل در خصوص استثمار و سوء استفاده جنسی افراد دبیرخانه در مرکز و در صحنه های عملیاتی حمایت می کنیم ما دبیر کل را ترغیب می نمائیم که پیشنهادی را به مجمع عمومی ارائه نماید که منجر به یک رهیافت جامع برای کمک به قربانیان تا ۳۱ دسامبر ۲۰۰۵ گردد.

۱۶۶- ما دبیرکل و همه نهادهای تصمیم گیر را ترغیب می نمائیم که اقدامات بیشتری را برای حاکم کردن چشم انداز توازن جنسی در سیاستها و تصمیمات سازمان اتخاذ نمایند.

۱۶۷- ما قویاً هرگونه حمله به ایمنی و امنیت افراد مشغول بکار در سازمان ملل را محکوم می نمائیم. ما از کشورها می خواهیم که عضویت در کنوانسیون ایمنی سازمان ملل و افراد مرتبط با آن را مورد بررسی قرار دهند و بر ضرورت انجام مذاکرات در خصوص پروتکلی برای گسترش دامنه حفاظت حقوقی در خلال شصتمین اجلاس مجمع عمومی تأکید می کنیم.

به هم پیوستگی کل سیستم :

۱۶۸- ما می دانیم که سازمان ملل حجم عظیم و ارزشمندی از منابع و توان کارشناسی در مورد مسائل جهانی را گردآوری کرده است. ما حجم عظیم تجربیات و توان کارشناسی سازمانهای مختلف مرتبط با مسائل توسعه، آژانسها، صندوقها و برنامه های سیستم سازمان ملل در زمینه های گوناگون و مکمل فعالیتهای خود و کمک مهم آنها به دستیابی به اهداف اجلاس هزاره در خصوص توسعه و سایر هدفهای مورد تصویب در زمینه توسعه در اجلاسهای مختلف بین المللی را مورد ستایش قرار می دهیم.

۱۶۹- ما از به هم پیوستگی کل سیستم از طریق اجرای اقدامات ذیل حمایت می کنیم.
- سیاست :

- تقویت ارتباط بین کار هنجاری سیستم سازمان ملل و فعالیتهای عملیاتی آن.
- هماهنگی نمایندگیها ما در شوراهای حکام آژانسهای مختلف توسعه ای و انساندوستانه به نحوی که اطمینان یابیم که آنها یک سیاست به هم پیوسته در عمل به دستور العملها و اختصاص منابع در سراسر جهان دنبال می کنند.
- اطمینان از اینکه مایه های اصلی سیاست افقی، از جمله توسعه، حقوق بشر و توازن جنسی در فرایندهای تصمیم گیری لحاظ شود.

- فعالیتهای عملیاتی :

- اجرای اصلاحات جاری با هدف افزایش کارایی، به هم پیوستگی، هماهنگی، موثر بودن و زمینه سازی حضور بیشتر کشورها در سازمان ملل با تقویت نقش مقامات عالیترتبه مقیم از قبیل نماینده مخصوص، هماهنگ کننده مقیم یا هماهنگ کننده انساندوستانه از جمله اختصاص منابع، اختیارات، پاسخگویی و یک مدیریت مشترک، برنامه ریزی و چارچوب نظارت.
- دعوت از دبیرکل برای آغاز کار برای تقویت بیشتر مدیریت و هماهنگی فعالیتهای عملیاتی سازمان ملل به نحوی که آنها حتی بتوانند کمکهای بیشتر و موثرتری را به دستیابی به اهداف مورد توافق بین المللی، از جمله اهداف مورد توافق اجلاس هزاره بنمایند. از جمله ارائه پیشنهاداتی برای بررسی اعضا برای مدیریت کردن سختگیرانه تر موجودیتهای در زمینه های توسعه، کمکهای انساندوستانه و محیط زیست.

- کمکهای انساندوستانه :

- حفظ و احترام به اصول انساندوستانه، انسانیت، بی طرفی، بی غرضی و اطمینان از اینکه بازیگران فعالیتهای انساندوستانه دسترسی امن و بدون محدودیتی را طبق مقررات حقوق بین الملل و قواعد ملی به مردم نیازمند دارند.

- حمایت از تلاشهای کشورهای کشورها، مخصوصاً کشورهای در حال توسعه، برای تقویت ظرفیتی آنها در تمام سطوح به منظور کسب آمادگی و پاسخ سریع به بلایای طبیعی و کاهش عواقب آنها.
- تقویت کارآیی پاسخ انساندوستانه سازمان ملل از قبیل، بهبود قابلیت پیش بینی بودجه انساندوستانه و پرداخت به موقع آن از طریق پیشرفت و توسعه صندوق سیار کمکهای اضطراری مرکزی.

- فعالیتهای محیطی :

- با به رسمیت شناختن نیاز به فعالیتهای محیطی موثر در سیستم سازمان ملل، با افزایش هماهنگی، بهبود مشورتها و رهنمودهای سیاسی، تقویت دانش علمی، ارزیابی و همکاری بهتر در پایبندی به معاهده، احترام به استقلال حقوقی معاهدات و همگرایی بهتر فعالیتهای محیطی در چارچوب وسیعتر توسعه پایدار در سطح عملیاتی، از جمله از طریق ظرفیت سازی، ما توافق می کنیم که امکان ایجاد یک چارچوب به هم پیوسته تر برای بررسی این نیاز، از جمله یک ساختار همگراتر، استفاده از نهادهای موجود و اسناد مورد توافق بین المللی، همچنین نهادهای معاهداتی و سازمانهای تخصصی را مورد بررسی قرار دهیم.

سازمانهای تخصصی :

۱۷۰- ما از همکاری مستحکمتر بین سازمان ملل و سازمانهای منطقه ای، طبق فصل ۸ منشور حمایت می کنیم و بنابراین تصمیم می گیریم که :

الف) مشورت و همکاری بین سازمان ملل و سازمانهای منطقه ای را از طریق توافقات رسمی بین دبیرخانه های مربوطه و در صورت مقتضی درگیر کردن سازمانهای منطقه ای در امور شورای امنیت، گسترش دهیم؛

ب) اطمینان یابیم که سازمانهای منطقه ای که ظرفیت جلوگیری از درگیرهای مسلحانه یا حفظ صلح را دارند قرارداد آن ظرفیت را در چارچوب ترتیبات سیستم آماده باش سازمان ملل مورد بررسی قرار دهند؛

ج) همکاری در زمینه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را تقویت کنیم.

همکاری بین سازمان ملل و پارلمانها :

۱۷۱- ما خواهان تقویت همکاری سازمان ملل و پارلمانهای ملی و منطقه ای، مخصوصاً از طریق اتحادیه بین المجالس با هدف پیشبرد همه جوانب بیانیه هزاره در تمام زمینه های کار سازمان ملل و اطمینان از اجرای موثر اصلاحات سازمان ملل هستیم.

مشارکت مقامات محلی، بخش خصوصی و جامعه مدنی از جمله سازمانهای غیر دولتی :

۱۷۲- ما از کمکهای مثبت بخش خصوصی و جامعه مدنی از جمله سازمانهای غیردولتی در ارتقاء و اجرای برنامه های توسعه و حقوق بشر استقبال می کنیم و بر اهمیت تداوم درگیر بودن آنها با حکومتها، سازمان ملل و سایر سازمانهای بین المللی در این مسائل کلیدی تأکید می کنیم.

۱۷۳- ما از گفتگوی بین این سازمانها و کشورهای عضو آنگونه که در اولین جلسه غیررسمی استماع فعال در مجمع عمومی با نمایندگان سازمانهای غیردولتی، جامعه مدنی و بخش خصوصی منعکس شد، حمایت می کنیم.

۱۷۴- ما بر اهمیت نقش مقامات محلی در کمک به دستیابی به اهداف مورد توافق بین المللی در زمینه توسعه از جمله اهداف توسعه هزاره تأکید می کنیم.

۱۷۵- ما رویه های تجاری مسئول از قبیل آنچه از طریق به هم پیوستگی جهانی ارتقاء یافته اند را ترغیب می نمایم.

منشور سازمان ملل :

۱۷۶- با توجه به اینکه شورای قیمومیت دیگر وظیفه ای ندارد و جلسه ای برگزار نمی کند، ما باید فصل ۱۳ منشور و ارجاعات به آن شورا در فصل ۱۱ را حذف کنیم.

۱۷۷- با توجه به قطعنامه ۵۰/۵۲ مورخ ۱۱ دسامبر ۱۹۹۵ و با یادآوری مباحث مربوطه در مجمع عمومی و با توجه به دلیل عمیق ایجاد و بنیانگذاری سازمان ملل و با نگاه به آینده مشترکمان ما تصمیم می گیریم که ارجاعات به عبارت « کشورهای دشمن» را در ماده ۵۳، ۷۷ و ۱۰۷ منشور حذف کنیم.

۱۷۸- ما از شورای امنیت درخواست داریم که ترکیب، دستورالعمل و روشهای کاری کمیته نظامی را مدنظر داشته باشد.

هشتمین جلسه عمومی

۱۶ سپتامبر ۲۰۰۵